

PROTOKÓŁ NR VII/XVI/25
z XVI SESJI SEJMIKU WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO
VII KADENCJI

(23.06.2025 r. – Sala Sejmu Śląskiego, Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego
w Katowicach, ul. Ligonia 46)

1. Otwarcie sesji – [godz. 11⁰⁵ – radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku]

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – na podstawie danych systemu stwierdzam, iż w obradach uczestniczy 39 radnych, a zatem obrady są prawomocne. W związku z tym otwieram XVI sesję Sejmiku Województwa Śląskiego VII kadencji ! ... Na wstępie witam wszystkich uczestników sesji. Witam bardzo serdecznie Panią Poseł Monikę Rosę. Dzień dobry Pani Poseł. Witam Pana Marszałka Wojciecha Saługę wraz z Zarządem. Witam Panią Skarbnik Elżbietę Stolos-Krzysz, witam Pana Sekretarza. Witam Szanownych Państwa Radnych i Gości na galerii oraz tych, którzy śledzą nasze obrady za pośrednictwem internetu ... Na prośbę Pana Radnego Grzegorza Wolnika, udzielię Panu głosu. Bardzo proszę Panie Radny !

- **radny Grzegorz Wolnik** – Szanowni Państwo ! Pozwólcie, że zabiorę głos w imieniu rybnickich strażaków – i zawodowych, i ochotników. Dwa tygodnie temu były obchody 150-lecia straży, w ogóle straży pożarnej na ziemiach powiatu rybnickiego i jednocześnie Komenda Powiatowa Straży Pożarnej otrzymała sztandar. Taką miniaturę tego sztandaru, który wygląda w ten sposób, jest ręcznie wyszywany, nie jest to podróbka z taśmy – chciałem przekazać na ręce Pana Marszałka, który nie mógł uczestniczyć w tych uroczystościach, ale jednocześnie wspomógł te uroczystości tutaj swoimi organizacyjnymi możliwościami, m.in. Zespół *Śląsk* uświetnił te uroczystości. To jednak 150 lat, to waży swoje ! Panie Marszałku ...[wręczenie sztandaru]...

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo Panu Radnemu ! O głos prosi Pani Radna Jadwiga Baczyńska. Czy też coś poza porządkiem obrad, czy to pomyłka ? ... Bo jak coś poza porządkiem, to teraz, a jak coś w porządku, to za chwileczkę udzielię Pani głosu ... OK., to przejdźmy w takim razie do punktu trzeciego [2] porządku obrad...

2. Rozpatrzenie proponowanych zmian w porządku obrad:

Porządek obrad:

1. Otwarcie sesji Sejmiku.
2. Rozpatrzenie proponowanych zmian w porządku obrad.

3. Rozpatrzenie *Raportu o stanie województwa śląskiego za 2024rok* – debata:
 - podjęcie uchwały w sprawie udzielenia wotum zaufania Zarządowi Województwa Śląskiego **(druk VII/209)**.
4. Rozpatrzenie sprawozdania finansowego wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu Województwa Śląskiego za 2024 rok oraz udzielenie absolutorium Zarządowi Województwa:
 - przedstawienie sprawozdań,
 - przedstawienie stanowiska Komisji Rewizyjnej,
 - podjęcie uchwały w sprawie rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania rocznego z wykonania budżetu Województwa Śląskiego w 2024 roku oraz sprawozdania finansowego Województwa Śląskiego za 2024 rok **(druk VII/214)**,
 - podjęcie uchwały w sprawie absolutorium dla Zarządu Województwa Śląskiego z tytułu wykonania budżetu Województwa Śląskiego za rok 2024 **(druk VII/210)**.
5. Podjęcie uchwały w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2025-2035 **(druk VII/213)**.
6. Podjęcie uchwały w sprawie zmian budżetu i w budżecie Województwa Śląskiego na 2025 rok **(druk VII/215)**.
7. Podjęcie uchwały w sprawie zmiany w planie dochodów gromadzonych na wydzielonym rachunku przez jednostki oświatowe oraz finansowanych z nich wydatków na 2025 rok **(druk VII/216)**.
8. Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej gminom województwa śląskiego w ramach konkursu ofert dla gmin i powiatów województwa śląskiego pod nazwą: Wzmocnienie lokalnych systemów przeciwdziałania uzależnieniom w województwie śląskim w 2025 roku **(druk VII/222)**.
9. Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej dla gmin województwa śląskiego na dofinansowanie zakupu samochodów ratowniczo-gaśniczych dla ochotniczych straży pożarnych w województwie śląskim **(druk VII/224)**.
10. Podjęcie uchwały w sprawie przyznania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane w roku 2025 przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków województwa śląskiego **(druk VII/227)**.
11. Podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia Zasad udzielania i rozmiaru obniżek tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych nauczycielom pełniącym stanowiska kierownicze w jednostkach oświatowych, dla których organem prowadzącym jest Województwo Śląskie **(druk VII/221)**.
12. Podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia Regulaminu przyznawania stypendiów w ramach projektu „Śląskie. Inwestujemy w talenty PLUS – II edycja” w ramach programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027 **(druk VII/225)**.

13. Podjęcie uchwały w sprawie zmiany uchwały w sprawie nadania statutu Zespołowi Wojewódzkich Przychodni Specjalistycznych w Katowicach (**druk VII/217**).
14. Podjęcie uchwały w sprawie zmiany uchwały w sprawie nadania statutu Wojewódzkiemu Szpitalowi Specjalistycznemu nr 4 w Bytomiu (**druk VII/218**).
15. Podjęcie uchwały w sprawie zmiany uchwały w sprawie nadania statutu Centrum Pulmonologii i Torakochirurgii w Bystrej (**druk VII/219**).
16. Podjęcie uchwały w sprawie pozbawienia drogi wojewódzkiej nr 927 – ul. Wojska Polskiego i ul. Łącznej w Mikołowie – od skrzyżowania z DK 81 do skrzyżowania z DK 44 kategorii drogi wojewódzkiej (**druk VII/220**).
17. Podjęcie uchwały w sprawie Audytu krajobrazowego województwa śląskiego (**druk VII/223**).
18. Podjęcie uchwały w sprawie zawarcia Porozumienia o współpracy między Województwem Śląskim i Regionem Hauts-de-France po uzyskaniu zgody ministra właściwego do spraw zagranicznych (**druk VII/226**).
19. Podjęcie uchwały w sprawie zmiany przedstawiciela Sejmiku Województwa Śląskiego w Radzie Społecznej Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Szpitala Psychiatrycznego z siedzibą w Toszku na kadencję 2024-2028 (**druk VII/211**).
20. Podjęcie uchwały w sprawie wskazania kandydata Sejmiku Województwa Śląskiego na członka Regionalnej Rady Ochrony Przyrody (**druk VII/212**).
21. Sprawozdanie z działalności Zarządu Województwa Śląskiego w okresie pomiędzy sesjami.
22. Interpelacje, zapytania, wnioski, oświadczenia radnych.
23. Zamknięcie sesji Sejmiku.

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – Zarząd Województwa Śląskiego przesłał dodatkowy projekt uchwały w sprawie zmiany uchwały Nr VI/62/5/2023 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 20 listopada 2023 w sprawie przyjęcia Regulaminu określającego wysokość stawek i szczegółowe warunki przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego. Szczegółowe warunki obliczenia i wypłacania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw oraz wysokość nagród ze specjalnego funduszu nagród dla nauczycieli szkół i placówek oświatowych, dla których organem prowadzącym jest Województwo Śląskie. Państwo Radni mają to na druku nr VII/228. Postanowiłem wnieść do porządku obrad. W dniu dzisiejszym, przed sesją, odbyła się również Komisja Edukacji, która zaopiniowała ten projekt uchwały, będziemy go procedować w punkcie 21. Proponuję umieścić go po punkcie 20. Ponadto, otrzymaliśmy materiał informacyjny pod tytułem *Ocena zasobów pomocy społecznej. Województwo śląskie 2025*. Proponuję umieścić go w punkcie 22. Tym samym punkt 22 przyjmuje liczbę porządkową 23 i kolejno o jeden numer wyżej. Czy są inne propozycje zmian w porządku obrad ? ... Nie

widzę ! ... Przechodzimy zatem do głosowania ... Tak ! Jeżeli do porządku obrad, bardzo proszę. Pytałem czy są jakieś zmiany do porządku obrad. Proszę Pani Radna !

- **radna Jadwiga Baczyńska** – Szanowny Panie Przewodniczący ! Szanowny Panie Marszałku ! Zarządzie i wszyscy Radni i Goście ! Ja chciałam zwrócić się z prośbą do Pana Przewodniczącego o pozytywne jednak rozpatrzenie wniosków tych wszystkich Państwa, którzy zgromadzili się jako goście na dzisiejszej sesji Sejmiku. To są mieszkańcy naszego województwa, którzy już po raz drugi tutaj przybyli do Sejmiku, po to żeby bronić bardzo cennego dobra społecznego, jakim jest *Park Śląski*. Odpowiedź krótka i zwięzła, że nie dopuszcza ich Pan do głosu, uważam, że jest ... no, nie powinna się zdarzyć. Dlatego wnioskuję o to żeby jednak Państwa dopuścić, żebyśmy mogli ich wysłuchać przed głosowaniem i przed podjęciem tej ważnej decyzji. Dziękuję bardzo !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! Szanowni Państwo Radni ! W punkcie 18, przepraszam – 17., będziemy podejmować uchwałę, podjęcie uchwały w sprawie *Audytu krajobrazowego województwa śląskiego*. Poprawki, a właściwie jakby zarzuty, które były sformułowane do tej uchwały przez służby prawne Wojewody, mają charakter czysto formalny. Na sesji, w której omawialiśmy *Audyt krajobrazowy*, szeroko mogli się wypowiedzieć przedstawiciele strony społecznej, jak również w konsultacjach społecznych, które miały miejsce prawie pół roku. Uważam, że te poprawki formalne dzisiaj nie mają wpływu na merytorykę i ocenę tego co w tej uchwale się znajduje, ale jeżeli Państwo Radni mają taką wolę, to jest Państwa Radnych zadaniem być przedstawicielem również strony społecznej. I Państwo Radni mają prawo do zabrania głosu w tym punkcie, więc jeżeli macie coś do przekazania, możecie to stanowisko odczytać. Możecie z własnymi słowami coś powiedzieć. Państwu Radnym nie zabronię zabierać głosu. Każdego zapisanego do głosu... każdy zapisany do głosu będzie mógł swoje zdanie na ten temat wyrazić, więc podtrzymuję swoje stanowisko nieudzielenia głosu osobom z zewnątrz. Przechodzimy zatem do głosowania ...[głos z sali]... Pani Radna, ale nie wiem, czy to coś wniesie. Ja chętnie udzielę Pani głosu, Pani może się wypowiadać tutaj. No dobrze, bardzo proszę !

- **radna Jadwiga Baczyńska** – Panie Przewodniczący ! Z ogromnym szacunkiem do tego co Pan powiedział i wszystkich wiadomości przekazanych, mam taką istotną uwagę – konsultacje społeczne odbywały się na planach, mapach z zaznaczonym innym obszarem *Parku Śląskiego*, który był przeznaczony do właśnie konsultacji nad ochroną krajobrazową, ochroną walorów przyrodniczych i kulturowych. A to, co mamy przedstawione w projekcie uchwały, to są inne granice, więc Państwo, mieszkańcy naszego województwa, społecznicy, działacze społeczni nie mieli możliwości wypowiedzenia się w konsultacjach

społecznych, ponieważ te granice były inne. I tego przede wszystkim dotyczy zarzut tego projektu uchwały. A druga sprawa to jest, no mamy demokrację, więc wydaje mi się, że taka zwykła demokratyczna przyzwoitość powinna, oczywiście można narzucić ramy czasowe tak, żeby sesja nie trwała do późnej nocy, ale powinniśmy wysłuchać Państwa i dopuścić ich do głosu. Dziękuję bardzo !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! Szanowna Pani Radna ! Pani również jest przedstawicielem strony społecznej. Zachęcam zatem do zabrania przez Panią głosu w punkcie siedemnastym. Przechodzimy do głosowania ... nad porządkiem obrad. Otwieram głosowanie ... ze strony służb technicznych jest prośba o powtórzenie procedury kworum. Ja się do tego przychylam. Bardzo proszę Państwa o potwierdzenie kworum w programie e-sesja ... Stwierdzam, że w sesji uczestniczy 39 radnych ... w związku z powyższym nasze obrady są prawomocne. Bardzo proszę, jesteśmy w punkcie drugim głosowanie nad uzupełnieniem porządku obrad ... kto z Państwa jest za przyjęciem z określonymi przeze mnie zmianami. Rozpatrujemy zmianę w porządku obrad w sprawie przyjęcia Regulaminu określającego wysokość stawek i szczegółowe warunki przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego ... Państwo mają to na druku VII/228 ...[głosy z sali]... wszyscy oddali głos, taką mam informację ... czy ktoś chce coś zrewidować na tym etapie ? ...OK.

Głosowanie nad uzupełnieniem porządku obrad o projekt uchwały w sprawie zmiany uchwały Nr VI/62/5/2023 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 20 listopada 2023 roku w sprawie przyjęcia Regulaminu określającego wysokość stawek i szczegółowe warunki przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego, szczegółowe warunki obliczania i wypłacania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw oraz wysokość nagród ze specjalnego funduszu nagród dla nauczycieli szkół i placówek oświatowych, dla których organem prowadzącym jest Województwo Śląskie (druk VII/228):

za	29
przeciw	1
wstrzym.	9

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – Sejmik wprowadził punkt do porządku obrad. Drugą propozycją do porządku obrad jest *Ocena zasobów pomocy społecznej. Województwo śląskie 2025* i to proponuję umieścić w punkcie nr 22. Otwieram głosowanie...

Głosowanie nad uzupełnieniem porządku obrad o materiał informacyjny: *Ocena zasobów pomocy społecznej. Województwo śląskie 2025*:

za	30
----	----

przeciw 0
wstrzym. 9

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – Sejmik wprowadził ten punkt do porządku obrad.

Przyjęty porządek obrad:

1. Otwarcie sesji Sejmiku.
2. *Rozpatrzenie proponowanych zmian w porządku obrad.*
3. *Rozpatrzenie Raportu o stanie województwa śląskiego za 2024rok – debata:*
 - *podjęcie uchwały w sprawie udzielenia wotum zaufania Zarządowi Województwa Śląskiego (druk VII/209).*
4. *Rozpatrzenie sprawozdania finansowego wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu Województwa Śląskiego za 2024 rok oraz udzielenie absolutorium Zarządowi Województwa:*
 - *przedstawienie sprawozdań,*
 - *przedstawienie stanowiska Komisji Rewizyjnej,*
 - *podjęcie uchwały w sprawie rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania rocznego z wykonania budżetu Województwa Śląskiego w 2024 roku oraz sprawozdania finansowego Województwa Śląskiego za 2024 rok (druk VII/214),*
 - *podjęcie uchwały w sprawie absolutorium dla Zarządu Województwa Śląskiego z tytułu wykonania budżetu Województwa Śląskiego za rok 2024 (druk VII/210).*
5. *Podjęcie uchwały w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2025-2035 (druk VII/213).*
6. *Podjęcie uchwały w sprawie zmian budżetu i w budżecie Województwa Śląskiego na 2025 rok (druk VII/215).*
7. *Podjęcie uchwały w sprawie zmiany w planie dochodów gromadzonych na wydzielonym rachunku przez jednostki oświatowe oraz finansowanych z nich wydatków na 2025 rok (druk VII/216).*
8. *Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej gminom województwa śląskiego w ramach konkursu ofert dla gmin i powiatów województwa śląskiego pod nazwą: Wzmocnienie lokalnych systemów przeciwdziałania uzależnieniom w województwie śląskim w 2025 roku (druk VII/222).*
9. *Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej dla gmin województwa śląskiego na dofinansowanie zakupu samochodów ratowniczo-gaśniczych dla ochotniczych straży pożarnych w województwie śląskim (druk VII/224).*

10. *Podjęcie uchwały w sprawie przyznania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane w roku 2025 przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków województwa śląskiego (druk VII/227).*
11. *Podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia Zasad udzielania i rozmiaru obniżek tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych nauczycielom pełniącym stanowiska kierownicze w jednostkach oświatowych, dla których organem prowadzącym jest Województwo Śląskie (druk VII/221).*
12. *Podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia Regulaminu przyznawania stypendiów w ramach projektu „Śląskie. Inwestujemy w talenty PLUS – II edycja” w ramach programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027 (druk VII/225).*
13. *Podjęcie uchwały w sprawie zmiany uchwały w sprawie nadania statutu Zespołowi Wojewódzkich Przychodni Specjalistycznych w Katowicach (druk VII/217).*
14. *Podjęcie uchwały w sprawie zmiany uchwały w sprawie nadania statutu Wojewódzkiemu Szpitalowi Specjalistycznemu nr 4 w Bytomiu (druk VII/218).*
15. *Podjęcie uchwały w sprawie zmiany uchwały w sprawie nadania statutu Centrum Pulmonologii i Torakochirurgii w Bystrej (druk VII/219).*
16. *Podjęcie uchwały w sprawie pozbawienia drogi wojewódzkiej nr 927 – ul. Wojska Polskiego i ul. Łącznej w Mikołowie – od skrzyżowania z DK 81 do skrzyżowania z DK 44 kategorii drogi wojewódzkiej (druk VII/220).*
17. *Podjęcie uchwały w sprawie Audytu krajobrazowego województwa śląskiego (druk VII/223).*
18. *Podjęcie uchwały w sprawie zawarcia Porozumienia o współpracy między Województwem Śląskim i Regionem Hauts-de-France po uzyskaniu zgody ministra właściwego do spraw zagranicznych (druk VII/226).*
19. *Podjęcie uchwały w sprawie zmiany przedstawiciela Sejmiku Województwa Śląskiego w Radzie Społecznej Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Szpitala Psychiatrycznego z siedzibą w Toszku na kadencję 2024-2028 (druk VII/211).*
20. *Podjęcie uchwały w sprawie wskazania kandydata Sejmiku Województwa Śląskiego na członka Regionalnej Rady Ochrony Przyrody (druk VII/212).*
21. *Podjęcie uchwały w sprawie zmiany uchwały Nr VI/62/5/2023 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 20 listopada 2023 roku w sprawie przyjęcia Regulaminu określającego wysokość stawek i szczegółowe warunki przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego, szczegółowe warunki obliczania i wypłacania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw oraz wysokość nagród ze specjalnego funduszu nagród dla nauczycieli szkół i placówek oświatowych, dla których organem prowadzącym jest Województwo Śląskie (druk VII/228).*
22. *Ocena zasobów pomocy społecznej. Województwo śląskie 2025 – informacja.*
23. *Sprawozdanie z działalności Zarządu Województwa Śląskiego w okresie*

pomiędzy sesjami.

24. *Interpelacje, zapytania, wnioski, oświadczenia radnych.*

25. *Zamknięcie sesji Sejmiku.*

3. Rozpatrzenie Raportu o stanie województwa śląskiego za 2024 rok – debata:

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – *Raport o stanie województwa...* został wysłany Państwu Radnym drogą elektroniczną 28 maja br. Radni, którzy sobie tego zażyczyli, otrzymali również ten dokument w formie papierowej. Raport był prezentowany na posiedzeniach komisji Sejmiku. Czy w związku z tym potrzebne jest wprowadzenie, czy od razu przechodzimy do dyskusji ? Jeżeli nie usłyszę głosu o wprowadzenie, przejdziemy do dyskusji ... Nie słyszę ! Przechodzimy zatem do dyskusji. Pierwszy w kolejności zapisał się Pan Radny Jan Kawulok. Bardzo proszę Panie Radny !
- **radny Jan Kawulok** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Panie i Panowie Radni ! Szanowni Goście – tak liczni obecni – bardzo dziękujemy za przybycie. *Raport o stanie województwa* jest jednym z najważniejszych dokumentów. Został wprowadzony ustawą o samorządzie województwa. I tu warto podkreślić, że to jest taki specjalny przywilej Samorządu Województwa Śląskiego, bo są samorządy, jak wiemy, różnych poziomów – gminny, powiatowy i wojewódzki – i to samorząd wojewódzki ma prawo informować o stanie województwa. Czyli nie jest to tylko działalność związana z samą działalnością tego... ale również obszary, które mają wpływ. I ten dokument, który dostaliśmy, składa się jak gdyby z dwóch części. Jedna jest taką częścią inwentaryzacyjną, a druga jest częścią, no chyba gdzieś tam wklejoną z pewnych materiałów. Brakuje mi części trzeciej, a tak właściwie to zamiast tej drugiej powinna być część taka inna – jakie wnioski z tego wyciągamy ? Bo pewne dane, które są, no muszą budzić refleksję, więc postaram się tak króciutko skomentować te pewne rzeczy. Ilość mieszkańców, to jest strona 6. – 4,3 mln, czyli widzimy, jak ta gwałtownie spada. To jest niezwykle trudne zjawisko i informacja o najbardziej zagrożonych obszarach w województwie – są miasta wymienione, które najwięcej tracą, jeśli chodzi o ludność w perspektywie najbliższych, że tak powiem, lat. Kolejny ... kolejna informacja to jest ilość urodzeń i to naprawdę bardzo się cieszę, że to gmina Istebna ma ten wskaźnik urodzeń najlepszy. No, a najgorsze odpowiednio, miasta: Sosnowiec, Częstochowa, Katowice. Bardzo niepokojące zjawisko, ale bardzo takie, bym powiedział, już z dziedziny medycznej, wskaźnik urodzeń żywych, czyli mało, że się rodzi mało dzieci, to województwo śląskie niestety w przypadku zgonów noworodków jest powyżej średniej krajowej. Jeszcze 20 lat temu, czy 18 lat temu, na pewno to by była czerwona lampka, co robić dalej ? W tej chwili mamy to wpisane i praktycznie

chyba na tym to się skończy. Największy prognozowany spadek mieszkańców Sosnowiec – 29 %, Jastrzębie – 29, Częstochowa – 28. Tak, że widzimy, że te problemy nas będą za kilka lat dotyczyć. Jeśli chodzi o rozwój PKB, bo to jest ten obszar teraz gospodarczy, tutaj sprawa nie jest, że tak powiem, ciekawa, ponieważ, no, spadamy, jeśli chodzi o wskaźnik, jest to czwarte miejsce, mimo że jesteśmy drugim województwem na... jeśli chodzi o populację. Natomiast najgorsze jest chyba to, że finanse jednostek samorządu terytorialnego, strona 30., uwzględniając poziom dochodów i wydatków jednostek samorządu terytorialnego w przeliczeniu na jednego mieszkańca, województwo śląskie zajmowało najniższą pozycję w kraju. Wydatki inwestycyjne – 20,4 %, też jedne z niższych. Ilość miejsc w żłobkach – to też jak gdyby siłą rozpędu – kiedyś ilość miejsc w żłobkach to był taki wskaźnik, którym się można było pochwalić. Dzisiaj mamy już coraz więcej miast, gdzie ilość miejsc w żłobkach jest większa niż potrzeby. Są miasta, są gminy, gdzie zaczyna to działać w drugą stronę, czyli mamy nadmiar przedszkoli, mamy nadmiar żłobków, zaczyna się przepychanie między publicznymi i niepublicznymi placówkami. No, zdawalność matur – niestety od 2016 roku jest ona poniżej średniej krajowej. Wiadomo, że tu jest ocena punktowa, więc można to analizować na najróżniejsze sposoby. Sprawa, która jest zasygnalizowana, jeśli chodzi o ilość łóżek, i tutaj statystyka nie jest zła, natomiast nie ma ani jednego słowa na temat problemu olbrzymiego województwa śląskiego – zamykanie oddziałów. Dzisiaj rano, będąc w pracy jeszcze, dostałem maila o zamykaniu dwóch kolejnych oddziałów w województwie śląskim, w szpitalach powiatowych, ale oczywiście mieszkańcy województwa śląskiego. Tak, że nie ma praktycznie tygodnia, żeby któryś z oddziałów nie był zamykany. No, kolejna sprawa, tu jest strona 55., ilość lekarzy i pielęgniarek na dziesięć tysięcy mieszkańców. Co prawda zapis to jest bardzo optymistyczny, że mamy więcej niż średnio w kraju, tylko powiem tak: mamy 6,83 pielęgniarki na tysiąc mieszkańców, czyli to jest lepiej niż inne województwa, ale średnia w Unii Europejskiej jest 12, a w Szwajcarii jest 15, czyli widzimy ... i podobne zjawisko dotyczy lekarzy. Myślę, że powinniśmy mieć na uwadze to w jaki sposób pewne problemy rozwiązywać. No i jest obszar drugi, który ... zadania realizowane – myślę, że to są zupełnie niepotrzebne tutaj dane, no bo faktycznie, czy w tym dokumencie, który według mnie jest za szeroki, powinny być ujęte pozycja 330 – malowanie pomieszczeń szpitalnych. To jest zadanie, które nie ma ani wymiaru regionalnego, ani rozwojowego. Jest to czynność, która zdarza się w Urzędzie Wojewódzkim, w Urzędzie Marszałkowskim. Ktoś tam maluje, ktoś wymienia spłuczkę i to nie jest zdarzenie, które by warto było aż w takim dokumencie ująć. No i obszar realizacji też wynikający z ustawy – realizacja uchwał w Sejmiku. Najbardziej mnie bołą te uchwały, o których wspominałem tu wielokrotnie, jak gdyby takie uchwały polityczne, wyrażenie zgody na zwolnienie radnego przez pracodawcę. Takich uchwał mieliśmy wyjątkowo dużo w ostatnim okresie. I to niewątpliwie, no budzi moją wątpliwość, czy to jest dobre działanie. I to by było tyle, jak ten materiał.

I nie wiem, czy oczekuję cudu ? Bardzo mocno to przedstawiałem na konwencji w dniu dzisiejszym. Jeżeli robimy *raport o stanie województwa*, to on ma tylko sens, jeżeli chcemy choćby jeden wskaźnik zmienić, czy to wskaźnik demograficzny, czy wskaźnik kształcenia, czy wskaźnik łóżek szpitalnych, bo jeżeli my te materiały traktujemy tylko i wyłącznie jako pewne dane, oczywiście część jest z roku 2024, część 2023, no bo to są opóźnienia GUS-owskie – tutaj nie mam żadnych zastrzeżeń co do tego opóźnienia – ale chyba, zapomnieliśmy po co jest ten raport. My ... dużo pracy włożonej, dużo analizy, ale mówię ani jednego wniosku, który by należało wyciągnąć z tych dokumentów. Tak, jak powiedziałem na wstępie, część raportu informacyjna, no przygotowana według pewnych statystyk, tutaj nie mam wątpliwości. Druga część skopiowana z materiałów, które są realizowane, oczywiście drobne sprawy remontowe, nijak niepasujące do raportu o stanie województwa. No i część trzecia, której nie ma – co dalej ? Dziękuję bardzo !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – bardzo dziękuję Panu Radnemu ! Witam przybyłą na naszą sesję również Panią Poseł Urszulę Koszutską. Bardzo serdecznie witamy Pani Poseł. Kolejno do głosu zapisał się Pan Radny Stanisław Gmitruk. Bardzo proszę Panie Przewodniczący !

- **radny Stanisław Gmitruk, Wiceprzewodniczący Sejmiku** – Szanowny Panie Przewodniczący ! Szanowny Panie Marszałku ! Szanowne Panie Posłanki ! Szanowni Państwo Goście naszej sesji ! Koleżanki i Koledzy – Szanowni Państwo Radni ! Zgodnie z art. 34a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie województwa w terminie do 31 maja Zarząd Województwa ma obowiązek złożyć raport o stanie województwa za miniony rok, w tym naszym przypadku rok 2024. Raport ten obejmuje podsumowanie działalności Zarządu Województwa Śląskiego w roku 2024, w szczególności w zakresie realizacji polityk, programów i strategii, uchwał sejmiku województwa i budżetu obywatelskiego. Raport ten był prezentowany na poszczególnych komisjach sejmikowych, a jego opracowanie odbyło się zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami, harmonogramem prac, w efekcie czego 21 maja Zarząd przyjął ten raport i przedłożył nam radnym w dniu 28 maja. *Raport* ten zawiera informacje o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa wraz z opisem statystycznym obszarów wskazanych w *Strategii Rozwoju Województwa*. Zawiera też opis realizacji polityk, programów, strategii oraz stan realizacji uchwał Sejmiku Województwa Śląskiego, sprawozdanie z realizacji Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego i wybrane dane statystyczne. Z raportu uzyskujemy informacje dotyczące procesów demograficznych, rozwoju gospodarczego, handlu zagranicznego i stanu jednostek samorządu terytorialnego. Z raportu tego wynikają też następujące wnioski: region nasz zmaga się z procesem depopulacji, region jest ciągle w procesie transformacji. Jest natomiast na drugim miejscu w rankingu województw w zakresie handlu

zagranicznego, jest także na drugim miejscu w tworzeniu PKB. Region charakteryzuje się niską stopą bezrobocia i jest znaczącym ośrodkiem akademickim. Ma też miejsce znaczące w ostatnim roku i w ogóle w kilku ostatnich latach, poprawa jakości powietrza w naszym województwie. Zauważa się też wysoki poziom rozwoju w miastach: Częstochowa, Dąbrowa Górnicza, Rybnik, Żory, Tychy, Chorzów oraz w powiatach: tarnogórskim, mikołowskim, pszczyńskim i cieszyńskim. Natomiast analizując *Strategię Rozwoju Województwa Śląskiego* należy stwierdzić, że w obszarze *gospodarka* województwo śląskie jest regionem odpowiedzialnej transformacji gospodarczej, w obszarze *mieszkaniec* województwo śląskie jest regionem przyjaznym dla mieszkańca, w obszarze *przestrzeń i środowisko* województwo śląskie jest regionem wysokiej jakości środowiska i przestrzeni, a w obszarze *zarządzanie i współpraca* województwo śląskie jest regionem sprawnie zarządzanym. Dlatego też w konkluzji chcę Państwa poinformować, że my radni klubu Polskiego Stronnictwa Ludowego będziemy głosowali za udzieleniem wotum zaufania Zarządowi Województwa Śląskiego za miniony 2024 rok. Dziękuję !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo Panu Radnemu ! Czy ktoś z Państwa Radnych chce jeszcze w tym punkcie zabrać głos ? ... Nie widzę ! Bardzo proszę Panie Marszałku !

- **Marszałek Wojciech Saługa** – dziękuję Panie Przewodniczący ! Szanowni Państwo ! No bardzo ważny dokument, powinna być bardzo ważna dyskusja, ona jest ważna, tylko też sobie zdajemy sprawę, że to nie w tym miejscu i nie w tej formie powinniśmy o tym dyskutować. Natomiast mierzymy się – i tu padło i z ust Pana Przewodniczącego Kawuloka i Pana Przewodniczącego Gmitruka – no demografia to jest coś, co nas mocno dotyka. Jeżeli do tego dodamy starzenie się, przyspieszone, społeczeństwa, to nagle staniemy przed problemami, które nikt za nas nie rozwiąże, jak my sobie, pierwsze, nie uświadomimy tego problemu. Wydaje się, że z niektórymi rzeczami się trzeba pogodzić, no bo to już rok temu żeśmy dyskutowali, że nie spowodujemy, że ludzie zaczną, my tu nie spowodujemy, że ludzie zaczną mieć więcej dzieci i ten przyrost zacznie narastać, ale mam wrażenie i ostatnio na zebraniu *Metropolii* to powiedziałem, że wypieramy ten temat, że jakby ciągle zakładamy, że coś się zmieni i że nagle, nie wiem, te przykładowe miasta, do Zabrza, do Rudy, do Świętochłowic, ludzie zaczną skądś zjeżdżać, sprowadzać się i że będzie fajnie. Nie, chyba nie będzie fajnie ! I raczej się musimy z tym pogodzić. Wiemy już jak będzie za 7 lat, jeżeli chodzi o edukację, wiemy jak będzie za 18 lat, jeżeli chodzi o rynek pracy. I oswójmy to. Uwierzymy, że te dane, które są zawarte w tym raporcie, one są prawdziwe. I przygotujmy się na to, że będziemy raczej mieć miejscowości z mniejszą ilością ludzi, z tkanką mieszkaniową, która będzie niezagospodarowana, a na koniec będziemy społecznościami w wielu miejscach województwa – ja nie mówię, że wszędzie – ale w wielu miejscach województwa,

ludzi starszych i raczej to będą takie, teraz złego słowa żebym nie użył, ale zbiorowe DPS-y, gdzie będą tylko takie, znamy już przykłady z zagranicy, z Europy Zachodniej, że są miejscowości ludzi starych. Nie oceniam tego, ale na pewno o tym dyskutować potrzeba. Tej trzeciej części nigdy nie było, nie ? I ten głos jest jakimś takim, nie wiem jak do tego podejść, my próbujemy w ramach Stowarzyszenia *Pro Silesia* tego, co tam kiedyś, jeszcze dwie kadencje temu powoływaliśmy, później to miało różne formy działalności, ale wesprzeć naszych akademików, nasze uczelnie, no kto jak kto, ktoś nam musi to opowiedzieć, ktoś nam to musi zbadać, bo my wiemy, że tak jest, ale dlaczego tak jest ? Jak możemy temu przeciwdziałać ? Jak to zmieniać ? Co powoduje, że ludzie wyjeżdżają z naszych miast ? Ostatnio zrobił badania Sosnowiec, wyszło mu, że to młode kobiety decydują, że z tego Sosnowca chcą wyjeżdżać. Nie czytałem tego raportu, mówił o tym Prezydent Chęciński, że tak mu wyszło, ale czy tak jest wszędzie i gdzie indziej ? Nie wiemy ! A wydaje się, bo on to mówił tak: że jeżeli się oceni Sosnowiec, mówią, że jest fajnie, dużo żłobków, fajne szkoły, dobre place zabaw, przestrzeń do takiego codziennego życia, jakość życia się bardzo poprawia, no ale na koniec coś ulotnego powoduje, że jednak większych szans te młode kobiety – mówię, w większej części młode kobiety – widzą poza mieszkaniem w Sosnowcu. Akademicy też mają doświadczenie, jak pytają czemu nie chcecie u nas studiować ? Różne rzeczy padają, ale też nie mają tego przebadanego, więc chcemy takie badania zrobić i być może jak ktoś nam to przebadaj bardziej naukowo, bardziej systemowo, bardziej ogólnie, bo my zbieramy tylko dane, ale wtedy, jeżeli te badania będą, to będziemy w stanie być może tą część trzecią wdrożyć. Chociaż mnie martwi, bo rok temu dyskutowaliśmy o pielęgniarstwie – na pierwszym roku, bo byśmy to sprawdzali, latach tych wyższych uczelni jest bardzo duży nabór tych pielęgniarek, ale być może jeszcze się to nie odbiło na rynku pracy, albo być może jest wciąż za mały w stosunku do tych, co odchodzą. Więc dyskusja niezwykle ważna, mnie tych – mnie, myślę nam wszystkim – tych dyskusji bardzo brakuje, bo mało się toczy tego typu dyskusji, jak by mogło wynikać z tego raportu w województwie, o tym co nas czeka w najbliższych latach i jak temu wszystkiemu przeciwdziałać. Z drugiej strony transformacja, która też się gdzieś dzieje – ciągle słyszymy, dochodzą nam nowe rzeczy – no z *automotive* zniknęło 70 % miejsc pracy, to nagle ... i to w ciągu tam chyba trzech lat, to taki nagły cios i to są zmiany globalne. Myślę, że temu też się trzeba przyjrzeć, czy ta ścieżka transformacyjna, która była przez wiele lat prowadzona, doprowadziła nas do jakiegoś miejsca, gdzie jest nieraz fajnie w tym sensie, mamy na pewno czystsze powietrze i to żeśmy kawał roboty wykonali jako wszystkie społeczności samorządowe, bo to głównie na samorządowcach o tym czystym powietrzu, to wzięli na barki te czyste powietrze, ale gdzieś się coś powoli, mamy wrażenie, wyczerpuje i dzisiaj tyle wysiłku, tyle starań, tyle różnych nowych rzeczy. 62 % energii jest z węgla i nic nie wskazuje żeby w najbliższym czasie się to zmieniło. Na pewno musimy to brać pod uwagę i zacząć o tym głośno mówić i być może coś też zmieniać czy oddziaływać na

tych, którzy chcą to zmieniać. Zamykanie oddziałów w szpitalach myślę jest pochodną tego, o czym tu rozmawiamy, tej mniejszej ilości ludzi, co wykonuje pracę, też dużo specjalizacji wchodzi. Pan lepiej wie ode mnie – tak patrzę na Pana – że to nie jest tylko takie, przede wszystkim brakuje nam, znaczy nie mamy wrażenia, mamy dane, że brakuje po prostu lekarzy. I myślę, że to jest główna przyczyna zamykania tych oddziałów, bo jakby nie było, to jeszcze z przyczyn ekonomicznych w ostatnim czasie żaden szpital w naszym województwie nie został zamknięty, chociaż niektóre mają bardzo *pod górę*. Brak bezrobocia, czyste powietrze, o czym mówił Pan Gmitruk, wysoka jakość uczelni cieszy. Ostatnio Rektor Koziołek podjął dyskusję, próbę dyskusji nad połączeniem się przynajmniej katowickich uczelni. Na pierwszy rzut oka kibicowałem mu w tym sensie żeby podjąć działania, znaleźć opracowania, podjąć jakieś analizy czy to się będzie opłacać, ale na pewno to wychodzi wśród ankiet tych, którzy właśnie nie chcą studiować, że są słabo w rankingu te uczelnie usadowione, że nie są takie multi... że są monospecjalistyczne, że tego po prostu jest zbyt mało. No i Rektor Koziołek, wydaje mu się, mówił, zrobmy badania, zrobmy analizy, zrobmy to wspólnie, żeby gdyby połączyć siły Uniwersytetu Ekonomicznego, Uniwersytetu Śląskiego i Śląskiego Uniwersytetu Medycznego, to nagle powstałaby trzecia uczelnia w kraju, jeżeli chodzi o zasób, możliwości i to na pewno by uatrakcyjniło chęć dla młodych ludzi, chęć studiowania na tych uczelniach. Do tego dochodzi, no rzeczy, w których ciężko nam konkurować, rynek w Krakowie, życie studenckie we Wrocławiu, Gdańsku, Warszawie – no tu mamy dużo do odrobienia. Też Uniwersytet Śląski w porozumieniu z Katowicami, z nami, ta strefa nauki, budowa nowej strefy nauki, inwestycje w chemię, inwestycje w biologię – wiele w ogóle inwestycji Województwo Śląskie podejmuje wspólnie z uczelniami. To ma uatrakcyjnić bazę do studiowania, bo na pewno, jeżeli już nad każdą osobą, która wyjeżdża, powinniśmy ronić łzy, bo to jest najgorsze co nas spotyka, że ludzie wyjeżdżają od nas, jadą gdzie indziej, czy gdzie indziej widzą lepiej – więc każdego, bym powiedział, szkoda i o każdego musimy walczyć – to student wyjeżdżający na studia gdzie indziej, no to tracimy podwójnie, bo no wiadomo, że później studenci w dużej mierze zajmują takie funkcje w kraju, które powodują, że ten rozwój lokalnie może być lepszy, bardziej jakby powodujący, że ludzie zechcą tu żyć, pracować, uczyć się, zakładać rodziny. Bo województwo śląskie piękne, województwo śląskie, każdy z nas widzi jakie jest, to jest dobre miejsce do życia, natomiast są jakieś czynniki, o których mało wiemy, że wielkie ośrodki w Polsce, w Europie, na świecie przyciągają, a u nas takich ośrodków brak. I jeszcze pochyliłbym się nad rozmową o *Metropolii*, którą żeśmy zatrzymali, w pół drogi, w ćwierć drogi, a może zrobiliśmy pierwszy krok i też wszędzie w różnych dyskusjach wychodzi, że to, że jesteśmy tak rozbici i nie potrafiliśmy tej *Metropolii* zrobić jako takiej silnej jednostki miejskiej. To też może powodować, że ci ludzie wyjeżdżają w inne miejsca, bo co innego do Katowic jeszcze przyciąga – ale przyciąga z Chorzowa, przyciąga z Rudy Śląskiej czy z Zabrze – a to nie o to chodzi, żeby

część przyjechała do Katowic, reszta pojechała dalej, tylko żeby ci ludzie w tym województwie zostali. Dziękuję bardzo !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo Panie Marszałku ! Szanowni Państwo ! *Po zakończeniu debaty nad raportem o stanie województwa, sejmik województwa przeprowadza głosowanie nad udzieleniem zarządowi województwa wotum zaufania. Uchwałę o udzieleniu zarządowi województwa wotum zaufania sejmik województwa podejmuje bezwzględną większością głosów ustawowego składu sejmiku województwa. Niepodjęcie uchwały o udzieleniu zarządowi województwa wotum zaufania jest równoznaczne z podjęciem uchwały o nieudzieleniu zarządowi województwa wotum zaufania. Nieudzielenie przez sejmik województwa wotum zaufania zarządowi województwa jest równoznaczne ze złożeniem wniosku o odwołanie Zarządu.* Z uwagi na to, że niektórzy radni dotarli, przed tym głosowaniem powtórzę jeszcze raz procedurę kworum. Bardzo proszę o potwierdzenie obecności poprzez naciśnięcie przycisku kworum w programie e-sesja ... Informuję Państwa Radnych, że w obradach uczestniczy 40 radnych. Przechodzimy zatem do głosowania ... Kto z Państwa Radnych jest za udzieleniem wotum zaufania Zarządowi Województwa Śląskiego ? Państwo mają to na druku nr VII/209 ... musi Pani podejść i powiedzieć, że się Pani pomyliła ... ja anuluję to głosowanie, dobrze ? Tylko musi to wybrzmieć, bo z miejsca nie słychać, a to się musi zaprotokołować.
- **radna Aleksandra Poloczek** – chciałam zgłosić pomyłkę. Przy głosowaniu wcisnęłam *wstrzymuję się* – jestem za !
- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –...ja powtórzę procedurę głosowania, więc będzie Pani miała jeszcze okazję właściwie. W takim razie anuluję to głosowanie. Proszę o powtórzenie głosowania ... Pan Radny Papaj w kwestii formalnej ? Bardzo proszę Panie Radny !
- **radny Tomasz Papaj** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Szanowni Państwo ! No, to ma znamiona reasumpcji, więc wydaje mi się, że nie powinna być taka procedura przeprowadzana, natomiast było oświadczenie jasne, czytelne ze strony Pani Radnej o błędzie. Dziękuję bardzo !
- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – tak, no Panie Radny, tu semantyka, ogłaszam reasumpcję głosowania. Ma Pan rację ! ... Służby nie są na to przygotowane, proszę chwileczkę poczekać ... Dobrze ! Szanowni Państwo ! Po konsultacjach w takim razie zgłaszam wniosek o reasumpcję głosowania. Tylko mamy pewien kłopot, bo ono zniknęło już z ... bardzo proszę Panie Radny !

- **radny Tomasz Papaj** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Szanowni Państwo ! Ja nie wnosiłem wcale o reasumpcję głosowania, tylko po prostu o stwierdzenie tego faktu, o którym Pani Radna tutaj z tego miejsca powiedziała. Zresztą takie praktyki mamy już od wielu miesięcy, że każdy radny ma prawo się pomylić, zgłasza to, jest to wpisywane do protokołu i ja nie widzę potrzeby robienia reasumpcji. Dziękuję !
- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – tak, ale Panie Radny, ja zgłaszam ze swojego powodu, ponieważ na skutek tego całego zamieszania nie zdążyłem oddać głosu. Rozumie Pan ... zniknęło mi tu po prostu, a chcę, żeby on też był uwidoczniiony, więc zgłaszam wniosek o reasumpcję tego głosowania. Bardzo proszę o przygotowanie ... pół minutki technicznej przerwy, ale nie... pozostańcie Państwo na miejscach ... Każdy z Państwa Radnych będzie miał okazję jeszcze raz wyrazić dosadnie swoje zdanie na temat ...[głosy z sali]... tak ! Jesteśmy gotowi, tak ? Bardzo proszę ! W takim razie ... otwieram głosowanie... kto z Państwa Radnych jest za podjęciem uchwały w sprawie udzielenia wotum zaufania Zarządowi Województwa Śląskiego ? ... Tak, tak, nie zauważyłem, mamy o reasumpcję, dokładnie ! Kto z Państwa Radnych jest za reasumpcją głosowania ? ... Szanowni Państwo ! Tutaj służby nie były przygotowane na głosowanie reasumpcji, jest potrzebne ustawienie tego w systemie, tak ? To głosowanie w tej chwili anulujemy i jak panie będą gotowe, przejdziemy do głosowania nad moim wnioskiem o reasumpcję głosowania, dobrze ? Bo tu nie są panie do tego przygotowane. Pięć minut przerwy !

[przerwa w obradach]

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – Państwo Radni ! Wznawiam obrady ! Proszę o zajęcie miejsc ! ... Po przerwie jeszcze raz przeprowadzam procedurę kworum, proszę Państwa o potwierdzenie kworum w programie e-sesja. Proszę o zajęcie miejsc, Państwo Radni ! Ja wiem, że to wprowadziło trochę zamieszania, ale ... Państwo Radni ! Mam 24 osoby. Ja proszę przewodniczącego klubu o poproszenie Państwa Radnych na salę, ewentualnie będziemy kontynuować bez nich ... Kto z Państwa Radnych nie potwierdził kworum, bardzo proszę o potwierdzenie obecności na sesji ... Szanowni Państwo ! Nie ma jeszcze trójki radnych, ale trudno ... jeszcze pół minuty. Pani Radna ! Proszę o potwierdzenie kworum. Panie Radny Czarnynoga ! Proszę o potwierdzenie kworum ! ... Informuję Państwa, że w obradach uczestniczy 40 radnych. Dla porządku, Szanowni Państwo, na mój wniosek zostanie przeprowadzona reasumpcja. Najpierw przegłosujemy mój wniosek o reasumpcję głosowania. Potem przejdziemy do głosowania ponownego głosowania uchwały o udzielenie wotum zaufania. Szanowni Państwo ! Otwieram głosowanie...

Głosowanie nad wnioskiem o reasumpcję głosowania w sprawie udzielenia wotum zaufania dla Zarządu Województwa Śląskiego:

za	25
przeciw	15
wstrzym.	0

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – przeprowadzimy, proszę Państwa, reasumpcję głosowania nad wotum zaufania ... przechodzimy zatem do podjęcia uchwały w sprawie udzielenia wotum zaufania Zarządowi Województwa Śląskiego. Państwo Radni mają to na druku nr VII/209. Otwieram głosowanie. Proszę być uważnym teraz ... Panie Radny, proszę tutaj ... jest, tak ? OK., czyli nic już nie budzi wątpliwości... proszę jeszcze Pan Radny Czarnynoga i Pan Kawulok... OK.

Głosowanie nad uchwałą w sprawie udzielenia wotum zaufania Zarządowi Województwa Śląskiego:

za	24
przeciw	16
wstrzym.	0

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – Sejmik udzielił wotum zaufania Zarządowi ! Gratuluję Panu ! Przechodzimy do punktu czwartego...

4. Rozpatrzenie sprawozdania finansowego wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu Województwa Śląskiego za 2024 rok oraz udzielenie absolutorium Zarządowi Województwa:

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – Szanowni Państwo ! W związku z realizacją procedury związanej z zatwierdzeniem sprawozdań oraz absolutorium, Państwo Radni otrzymali następujące dokumenty: sprawozdanie z wykonania budżetu województwa śląskiego za 2024 rok z dodatkowymi materiałami, czyli informacją o stanie mienia województwa śląskiego oraz sprawozdania podległych jednostek, opinię Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach o przedłożonym przez Zarząd sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2024 rok, sprawozdanie finansowe Województwa Śląskiego za 2024 rok razem z opinią biegłego rewidenta z badania tegoż sprawozdania, wniosek Komisji Rewizyjnej w sprawie absolutorium dla Zarządu Województwa Śląskiego z tytułu wykonania budżetu za 2024 rok, opinię Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach dotyczącą wniosku Komisji Rewizyjnej. Bardzo proszę Pana Marszałka lub osobę wyznaczoną, o przedstawienie sprawozdań oraz opinii

Regionalnej Izby Obrachunkowej ... Proszę Panie Marszałku !

- **Marszałek Wojciech Saługa** – Panie Przewodniczący ! Wysoki Sejmiku ! Rok temu trochę się śmiałem, że musiałem przedstawiać sprawozdanie z budżetu, na który kompletnie nie miałem wpływu. Dzisiaj będzie to sprawozdanie z budżetu już zrealizowanego w dwóch trzecich przez nasz Zarząd, przez Zarząd, który prowadzę, a też przyjęty przez jeszcze poprzedni Sejmik. Jak co roku będzie trochę slajdów, będzie to porównanie takie z innymi województwami, no ale myślę, jako kanwa do dyskusji absolutnie rzecz przydatna, potrzebna i tak jest od lat. Szanowni Państwo Radni ! Sprawozdanie z prowadzenia gospodarki finansowej Województwa w 2024 roku przebiegało w dwóch etapach, czy przebiega, bo jeszcze nie przyjęte do końca. 31 marca otrzymali Państwo sprawozdanie z wykonania budżetu Województwa za 2024 rok, a 15 maja zostało przekazane Państwu sprawozdanie finansowe Województwa za ubiegły rok. Ustawa o *finansach publicznych* nałożyła również obowiązek poddania sprawozdania finansowego badaniu biegłego rewidenta na te jednostki samorządu terytorialnego, które liczą więcej niż 150 tys. mieszkańców. Zgodnie z ustawą *Prawo zamówień publicznych* wybrano podmiot uprawniony do badania sprawozdania finansowego, zostało nim Biuro Audytorskie *Prowizja* z Krakowa. Raport z badania Zarząd przekazał Państwu razem ze sprawozdaniem finansowym. Szanowni Państwo ! Budżet Województwa Śląskiego na 2024 rok został uchwalony 21 grudnia 2023 roku, w którym to budżecie dochody oszacowano na kwotę 3 mld 297 mln 307 tys. zł, a wydatki uchwalono w wysokości 3 mld 565 mln 211 tys. zł. Dla zrównoważenia budżetu zaplanowano 353 mln 874 tys. zł przychodów na pokrycie potrzeb wydatkowych, w tym 275 mln z tytułu kredytów na zadania inwestycyjne. W trakcie roku budżetowego uchwalony na 2024 rok budżet ulegał zmianom tak po stronie dochodów, jak i wydatków. Przede wszystkim w wyniku decyzji Ministra Finansów oraz Ministrów: Infrastruktury, Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Rozwoju i Technologii, Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Wpłynęły również dotacje z Narodowego oraz Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Zmiany w dochodach budżetu obrazuje rysunek pierwszy. Przede wszystkim widać na nim, jak duża jest zmiana w strukturze dochodów własnych na przestrzeni lat. Dochody własne to ta linia czerwona wraz z subwencją ogólną wzrosły w 2024 roku w stosunku do co tu jest na początku 2014 roku, prawie trzykrotnie z poziomu 1 mld 11 mln do 2 mld 894 mln w 2024 roku. Bardzo znacząco spadły dotacje na zadania własne. To linia niebieska z 547 mln w 2014 roku do 238 mln na koniec 2024 roku. No, tamten zysk jest zdecydowanie lepszy. Dotacje na zadania zlecone na przestrzeni 11 lat – linia czarna – wzrosły z 83 mln do 161 w wyniku realizacji nowego zadania zleconego, jakim jest finansowanie staży podyplomowych lekarzy i lekarzy dentyków. Dochody całkowite budżetu zostały wykonane w 101,5 % planu po zmianach i osiągnęły poziom 3 mld 294 mln 500 tys. zł. Wykonanie dochodów w 2024

uplasowało Województwo Śląskie na drugim miejscu wśród województw, no wszystkich województw w Polsce. Najwyższe dochody od lat osiąga Województwo Mazowieckie – ponad 6,5 mld dochodu – więc my poniżej 50 % tego Województwa, jak też reszta, widzicie Państwo, samorządów wojewódzkich, na tym slajdzie. Wszystkie województwa zaplanowały wyższe dochody w stosunku do roku poprzedniego – to kolor żółty do czerwonego – ale siedem województw nie wykonało planu dochodów – kolor niebieski do żółtego – np. Mazowieckie, Pomorskie czy Wielkopolskie. Interesująco przedstawia się struktura dochodów budżetu własnego naszego Województwa, co obrazuje rysunek trzeci. Widać na nim wyraźnie, że w 2024 roku prawie pięciokrotnie zmalało uzależnienie samorządu województwa od budżetu państwa. W 2013 roku – to kolor żółty – aż 35 % środków budżetowych stanowiły dotacje celowe z budżetu państwa. W 2024 roku to już tylko 7,6 %. Znaczenie subwencji będącej uzupełnieniem dochodów nie wzrosło w 2024 roku – w relacji do roku 2014 utrzymuje się ten sam poziom, czyli około 11 %, natomiast dochody własne stanowiły już prawie 81 % naszego budżetu. Osiągnięte dochody budżetowe pozwoliły na realizację ustawowych zadań własnych. Strukturę wydatków budżetowych w 2024 roku oraz jej zmiany na przestrzeni lat przedstawia rysunek 4. Jak co roku najwięcej środków przeznaczono na realizację zadań w zakresie transportu i łączności, chociaż w 2024 roku udział wydatków w tym dziale spadł procentowo o 15 % w stosunku do 2014 roku, to w liczbach bezwzględnych te wielkości są znacznie wzrostowe. Wydatki na drogi wojewódzkie stanowiły z tego 62 % wszystkich wydatków na komunikację, a na przewozy regionalne przeznaczono 36 %. Jest to mniej więcej tyle samo co w 2023 roku. Spadł udział wydatków na administrację z 13,3 % do 11,8 %. Wydatki na oświatę i wychowanie wzrosły o prawie 1 %, ponad 2 % wzrósł udział wydatków na ochronę zdrowia. Udział wydatków na kulturę wzrósł o prawie 1,5 %, a procentowy udział środków przeznaczonych na kulturę fizyczną i sport w strukturze wydatków spadł o 1 %. O 1 % spadły też również wydatki na pozostałe zadania. Na kolejnych slajdach można zobaczyć, jakie miejsce wśród województw zajmuje Województwo Śląskie pod względem wysokości nakładów na poszczególne zadania. I tak w zakresie transportu i łączności jesteśmy na drugim miejscu z kwotą 1 mld 185 mln zł. Dalej miliard mniej od Mazowsza, ale na tle innych województw wygląda to bardzo przyzwoicie. W zakresie oświaty jesteśmy od paru lat już na trzecim miejscu. Wydaliśmy 266 mln zł, za Mazowieckim, które wydało 460 mln i za Wielkopolskim, które wydało 273 mln. Tak z ciekawości – Województwo Zachodniopomorskie na oświatę wydaje tylko 29 mln zł. W zakresie ochrony zdrowia prym też wie dzie Województwo Mazowieckie z kwotą 590 mln zł. My przeznaczylismy na ochronę 322 mln, co daje nam drugą pozycję przed Województwem Dolnośląskim i Wielkopolskim. Zachodniopomorskie znowu 33 mln zł tylko na ochronę zdrowia. W zakresie polityki społecznej awansowaliśmy na piąte miejsce, 92 mln. Przed nami Województwo Dolnośląskie – 108 mln, za nami Lubuskie z kwotą 80 mln.

Najmniej wydaje na opiekę społeczną Warmińsko-Mazurskie – 26 mln zł. Kultura – utrzymujemy od lat trzecią pozycję z nakładami 338 mln zł. Przed nami uplasowało się Województwo Mazowieckie, kwota 661 mln i Województwo Małopolskie – 365 mln. Ponownie Lubuskie 65 mln zł tylko na kulturę. W zakresie sportu i kultury fizycznej spadliśmy na trzecie miejsce z kwotą prawie 94 mln zł. Przed nami Mazowsze 112 mln zł i 103 mln zł – Dolnośląskie. Tu z kolei Świętokrzyskie wydaje minimalnie ponad 4 mln zł. W zakresie kosztów administracji publicznej przoduje niemal od 1999 roku Województwo Mazowieckie z kwotą 567 mln zł. My zajmujemy trzecie miejsce z kwotą 352 mln zł, która obejmuje funkcjonowanie Zarządu Dróg Wojewódzkich, Wojewódzkiego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej, Śląskiego Zarządu Nieruchomości, Śląskiego Centrum Przedsiębiorczości oraz promocję województwa. Najniższe koszty wśród województw ponosi Województwo Opolskie – 129 mln zł. Szanowny Sejmiku! Szczegółowe omówienie realizacji dochodów i wydatków budżetowych zawiera przedstawione Państwu do rozpatrzenia sprawozdanie z wykonania budżetu Województwa Śląskiego w 2024 roku. Chcę zwrócić uwagę na jedno – uchwała budżetowa na 2024 rok zakładała zaciągnięcie 275 mln zł kredytu. Nie było takiej potrzeby i tym samym zadłużenie Województwa zmniejszyło się do poziomu 180 mln zł. Rok ubiegły zamknęto wynikiem dodatnim w kwocie 87 mln 956 tys. Uzyskano również wolne środki wynikające z rozliczenia przychodów i rozchodów budżetowych w wysokości 142 mln 936 tys. zł. Łączny więc wynik budżetu za 2024 rok to kwota prawie 231 mln zł, która na dzień dzisiejszy została niemal w całości rozdysponowana poprzez zmiany, które wnosiliśmy w trakcie obecnego roku ... tutaj na Sejmik. Na rysunku piątym przedstawiono wynik budżetu poszczególnych województw za 2024 rok. To kolor niebieski w porównaniu z rokiem 2023 – to kolor żółty. Czternaście województw zamknęło ubiegły rok budżetowy nadwyżką budżetową. Dwa województwa zamknęły zaś ten rok deficytem. To Mazowieckie i Lubuskie z deficytem około 77-78 mln zł. Na rysunku szóstym przedstawiamy poziom całkowitego zadłużenia Województwa na 31 grudnia 2024 roku. W dwóch województwach zadłużenie w ubiegłym roku wzrosło w relacji do 2023 – w Województwie Mazowieckim o 379 mln zł i Lubuskim o 85 mln zł. W rankingu zadłużenia pierwsze miejsce zajęło Województwo Mazowieckie z długiem w wysokości 1 mld 562 mln zł. Drugie miejsce zajmuje Województwo Lubuskie z długiem 372 mln zł. Województwo Śląskie znajduje się na 11 miejscu z długiem 180 mln zł. Najmniejszy dług miało Województwo Opolskie 11 [mln] i Świętokrzyskie 15 mln zł. Zarządzanie długiem ma istotne znaczenie dla określenia zdolności inwestycyjnej danej jednostki samorządu. Im mniejszy procentowy udział kwoty długu do dochodu ogółem, tym większa zdolność do zaciągania kredytów, pożyczek, emisji obligacji na cele inwestycyjne. Dopuszczalny poziom zadłużenia to 60 % dochodów całkowitych. Wprawdzie wskaźnik ten jest fakultatywny, niemniej dość dobrze obrazuje sytuację województw. Na następnym slajdzie widzimy, jaki

poziom zadłużenia mają poszczególne województwa na koniec zeszłego roku. Można to zobaczyć. Żadne województwo nie przekracza ustawowego progu zadłużenia. Najwyższy wskaźnik ma Lubuskie – 39 % i Mazowieckie – 23, Śląskie wskaźnik 5,5 – trzynasta pozycja w rankingu. Będziemy oceniać czy to dobrze, czy źle. Przeliczając wysokość długu na głowę mieszkańca, Województwo Śląskie zajmuje 13. miejsce właśnie z kwotą 42 zł *per capita*, co widać na rysunku ósmym. W Województwie Lubuskim jest to 382 zł na mieszkańca, w Mazowieckim – 283, a w Opolskim mają mały ten dług i tylko 12 zł na mieszkańca. Szanowni Państwo Radni ! Zgodnie z art. 70 ust. 1 ustawy *o samorządzie województwa* za prawidłowe wykonanie budżetu odpowiada Zarząd Województwa. Od strony formalno-rachunkowej budżet Województwa Śląskiego w 2024 roku został wykonany rzetelnie i zgodnie z prawem, o czym świadczy pozytywna opinia III Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach z dnia 9 kwietnia 2025 roku. Bardzo ważną stroną sprawozdania z wykonania budżetu jest ocena merytoryczna realizowanych zadań. Wydatki poniesiono na poziomie 92 %, co nie odbiega od wykonania w ostatnich 4-5 latach i naszym zdaniem były one bardzo racjonalne i oszczędne. Zgodnie z ustawą obok sprawozdania z wykonania budżetu, Zarząd przedstawia również sprawozdanie finansowe, którego strukturę określa rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości planów kont. Na sprawozdanie finansowe Województwa Śląskiego za rok 2024 składa się: bilans z wykonania budżetu Województwa za 2024 rok, łączny bilans jednostek budżetowych, łączny rachunek zysków i strat, łączne zestawienie zmian w funduszu i informacje dodatkowe. Poszczególne dokumenty składające się na sprawozdanie finansowe wraz z objaśnieniami otrzymali Państwo w ustawowym terminie, to jest przed końcem maja bieżącego roku. Wynik badania sprawozdania finansowego przez biegłego rewidenta złożony 9 maja jest pozytywny bez zastrzeżeń. Biorąc pod uwagę opinię Regionalnej Izby Obrachunkowej o sprawozdaniu z wykonania budżetu Województwa w 2024 roku oraz sprawozdanie niezależnego biegłego rewidenta z badania rocznego sprawozdania finansowego Województwa za 2024 rok, Zarząd Województwa Śląskiego wnosi o przyjęcie uchwały w sprawie zatwierdzenia sprawozdania z wykonania budżetu Województwa w 2024 roku i sprawozdania finansowego za 2024 rok oraz o udzielenie Zarządowi absolutorium z tego tytułu. Dziękuję !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo Panie Marszałku ! Uprzejmie proszę Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej, Pana Stanisława Baczyńskiego, o przedstawienie opinii komisji.
- **radny Stanisław Baczyński, Przewodniczący Komisji Rewizyjnej** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Szanowny Zarządzie ! Panie i Panowie Radni ! Szanowni Zaproszeni Goście ! Komisja Rewizyjna powołana przez

Sejmik Województwa Śląskiego stosownie do paragrafu 44 pkt 2 ppkt 1 *Statutu Województwa Śląskiego*, dokonała analizy przedstawionych materiałów: sprawozdania rocznego z wykonania budżetu, sprawozdania finansowego wraz z opinią biegłego rewidenta, raportu o stanie województwa. W trakcie prac komisji poddano ocenie stronę formalnoprawną, merytoryczną sprawozdań, celowość i gospodarność podejmowanych działań. W sumie, Szanowni Państwo, komisja przeanalizowała czy pracowała na 22 dokumentach źródłowych wraz z około 50 załącznikami. Sprawozdanie zostało wykonane w sposób czytelny w ustalonej formule, powiedziałbym *po profesorsku*, za co bardzo serdecznie dziękuję Pani Skarbnik wraz z podległymi służbami. Jak również w tym momencie chciałbym podziękować Pani Skarbnik za pewną jasność i czytelność prowadzenia finansów publicznych. Bardzo często jest tak, że niektórzy, może nie z członków Komisji Rewizyjnej, ale z radnych chcieliby niektóre rzeczy pozamiatać albo szybko przejść nad czymś do porządku dziennego, a Pani Skarbnik dysponując swoją wiedzą i umiejętnością potrafi nam to zawsze w szczegółach opowiedzieć, odpowiedzieć i staje się to czytelne. Myślę, że tak powinny być prowadzone sprawy finansów publicznych. W wyniku tych analiz komisja podjęła stanowisko w formie uchwały stanowiące wniosek do Sejmidu w sprawie absolutorium, który został zaopiniowany przez Regionalną Izbę Obrachunkową w Katowicach. Pozwólcie Państwo, że w trochę innym zderzeniu niż przedstawił to Marszałek – z którym się absolutnie nie umawiałem, bo on to przedstawił na tle państwa – ja to może przedstawię od środka, w kilku obiektywnych spostrzeżeniach, komentarzach odnośnie procesu czy zjawisk, może tendencji, które zaistniały w budżecie roku 2024. Ja uprzedzam, że będę mówił trochę na okrągło, zaokrąglając liczby do milionów złotych, ponieważ myślę, że te groszówki są nam niepotrzebne i zajmują tylko czas. Więc, Szanowni Państwo, uwaga pierwsza – po pierwsze, absolutorium dla Zarządu to jest wyrażenie woli dla organu kolegialnego. Nie ma to wpływu na skład osobowy, o czym uprzejmie na samym początku informuję. Ocena wykonania planu finansowego następuje w ustabilizowanej, jakby na to nie patrzeć, sytuacji ekonomiczno-gospodarczej, co niewątpliwie stanowi pozytywne i obiektywne czynniki. 1,6 % z PIT-u i 14,75 % z CIT-u to wciąż stabilne i najważniejsze finansowanie dochodów. Te 2 mld 88 mln zł, to 63 % dochodów Województwa Śląskiego, które są przekazywane przez Ministerstwo Finansów w dwunastu ratach, czyli pod tym względem Zarząd ma pewną stabilność w finansowaniu i przewidywalność w tym, co się stanie w najbliższym czasie, [by] móc swobodnie gospodarować środkami. Z przyjemnością informuję, że nie nastąpiły żadne zwroty do budżetu państwa, o które tak bardzo martwiła się Pani Skarbnik swego czasu, że za dużo nam dają, a później to będziemy musieli zwracać. Nic takiego nie nastąpiło, czyli środki wszystkie, które spłynęły do Województwa Śląskiego, są na miejscu. Nic nie zostało zwrócone. Słusznie Pan Marszałek zauważył, że nie było potrzeby zaciągnięcia 275 mln zł kredytu, co oczywiście wpływa na gospodarkę finansową, co pomniejsza koszty obsługi, no i wpisuje się w cały proces zadłużenia, o którym

jeszcze za moment powiem. W sumie skumulowany wynik finansowy za rok 2024 to 222 mln zł, w tym nadwyżka budżetowa 118 mln zł i wolne środki z lat poprzednich 104 mln zł. Spłata zadłużenia następuje w planowanej wysokości, co jak już powiedziałem, wpływa na mniejsze koszty obsługi. Odnotować należy, Szanowni Państwo, spadek zadłużenia Województwa Śląskiego od roku 2018. I zadłużenie to spadło z poziomu 606 mln zł do poziomu 180 mln zł. Myślę, że tutaj się niczym nie różnimy. Przypomnę Państwu, że to jest osiągnięcie minionych lat z dwóch powodów. Po pierwsze – ciągle spłacamy, po drugie – nastąpił od 2018 roku przyrost dochodów województw ogólnie, stąd w takiej lepszej kondycji finansowej możemy sobie pozwolić na to, żeby to zadłużenie spłacić. Podsumowując ten wątek można powiedzieć, że proces oddłużenia jest realizowany prawidłowo, przynosi swoje efekty, co na przyszłość daje zwiększone możliwości absorpcji środków, jeżeli będzie taka potrzeba. Wszystkie te materiały, to ja sobie pozwolę tak powiedzieć, że chyba z tysiąc stron zawierały. Przebrnięcie przez to wszystko stanowi swego rodzaju, no nie tylko wyczyn, ale również pochłania trochę czasu. Niemniej jednak parę danych pozwolę sobie Państwu przytoczyć. Niestety, Szanowni Państwo, dochody ogółem zostały wykonane w mniejszym procencie niż w roku 2023, bo tylko w 101,5 %. Natomiast wydatki również gorzej, bo na poziomie 90,9 %. Mienie komunalne wykazuje tendencję wzrostową, czyli jest ta tendencja, że inwestujemy w majątek, o czym jeszcze powiem za chwileczkę i przez to wartość mienia komunalnego wzrasta. Mienie komunalne Województwa Śląskiego jest również ulokowane w spółkach, które, Szanowni Państwo, wykazały stan – uwaga – na koniec 2023 roku, bo okres obrachunkowy w spółkach kończy się 30 czerwca tego roku, stąd te dane statystyczne mamy do tyłu. To jest tak, jak przy raporcie o stanie województwa, że jedno dane są z roku 2024, drugie na koniec 2023. Można z satysfakcją odnotować, że mniej spółek odnotowało stratę, bo jak w roku poprzednim było ich więcej, o już zapom... nie napisałem sobie dokładnie ile, ale na pewno jest ich mniej ze stratą. 17 razy Zarząd Województwa dokapitalizował spółki na łączną kwotę 186 mln zł oraz dwa razy nastąpiła dopłata do kapitału spółki *Stadion Śląski* wartości około 5 mln zł. Województwo Śląskie prowadzi i współprowadzi 102 jednostki organizacyjne, o czym warto pamiętać. I są to dwie jednostki więcej przejęte do współprowadzenia w roku 2024. Wymienię tylko, że jest to 38 samorządowych jednostek budżetowych, 36 samodzielnych publicznych zespołów opieki zdrowotnej, 25 instytucji kultury, z czego również współprowadzi Województwo Śląskie 11 instytucji kultury z innymi jednostkami samorządu albo z Ministerstwem Kultury, 3 wojewódzkie ośrodki ruchu drogowego i Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska, który nie posiada statusu wojewódzkiej osoby prawnej ani nie jest jednostką organizacyjną. Województwo Śląskie prowadzi również 36 samodzielnych publicznych zespołów opieki zdrowotnej, z czego 22 podmioty wykazały stratę. Niestety, jest to więcej niż w roku poprzednim, bo jeżeli w roku poprzednim mieliśmy stratę na poziomie 124 mln zł, to za rok 2024 mamy tą stratę na poziomie 151 mln zł. 14

z tych podmiotów wykazało zysk, niektóre w drobnych tysiącach, aż do milionów, co wzbudziło moją ciekawość, ale nie miałem już czasu żeby podrażyc dokładnie dlaczego tak się dzieje. Z ogólnej statystyki wynika, że 61 % tych podmiotów wykazuje stratę. Jest gorzej niż w roku poprzednim, bo za rok 2023 tylko 50 jednostek wykazało w tym sektorze stratę. 18 placówek, instytucji kultury prowadzonych tylko przez Samorząd Województwa Śląskiego – 5 z nich wykazuje stratę, 13 pozostaje na plusie. Wykazują również zobowiązania od w tysiącach do milionów złotych. 3 wojewódzkie ośrodki ruchu drogowego wykazują dodatni wynik finansowy. Od 130 do 1,7 mln zł. Nie wykazano w tych ośrodkach zobowiązań. Szanowni Państwo ! Budżet Województwa Śląskiego to 25 działów, z czego 7 wykonało swoje plany finansowe poniżej 90 %. Jest gorzej niż w roku poprzednim, bo w roku poprzednim było ich tylko 5. 17 natomiast wykazało normalnie, czyli tak powyżej 90 %, a było ich w roku poprzednim 19. Myślę, że warto na to zwrócić uwagę i albo tak formułować plany finansowe, żeby były one wykonalne, albo skorygować te wartości do poziomu, no, jakiejś przyzwoitości, bo myślę, że to jest trochę niepotrzebne pozostawianie pieniędzy gdzieś we wtórnym obiegu. Myślę, że to, z otwartością można powiedzieć, zła tendencja, która wymaga naprawy, bo w niektórych działach są to, Szanowni Państwo, nawet wielomilionowe różnice pomiędzy planem a wykonaniem. Budzi to nasz, moim zdaniem, uzasadniony niepokój. Praktyką stało się, że z budżetu Województwa są udzielane pożyczki *bezzwrotne*, że tak ich nazwę, bo one tylko działają w jedną stronę, ze spłatami jest już gorzej. W roku 2024 to około 10 mln zł. Tak trochę stajemy się instytucją charytatywną w zakresie pożyczek, a chyba przecież nie o to w tym wszystkim chodzi. Niewielki procent w budżecie stanowią środki na zadania zlecone, natomiast tak z analizy wynika, że dotacje z samorządów dla wsparcia zadań Województwa Śląskiego to 31 mln zł, natomiast dotacje do samorządów to 81 mln zł. Maleją wydatki bieżące. To, Szanowni Państwo, jest pozytyw. Niestety, trzeba to przyznać otwarcie, rosną wydatki majątkowe, co też należy uznać za pozytywne. Zresztą Pan Marszałek powiedział, że zeszliśmy tam gdzieś w nakładach na administrację poniżej 12 %. Mnie zawsze uczono, czy pokazywano na przykładzie francuskim, że te nakłady na administrację nie powinny wynosić więcej niż 12 % w jednostkach, stąd też myślę, że doszliśmy do poziomu jakiejś realności. Natomiast wykonanie wydatków, o czym już wspomniałem, jest niższe niż w roku 2023 – wynosi tylko 90,9. Przypomnę, że w roku 2023 było to 91,2. A były też tu takie lata, gdzie wykonanie wydatków oscylowało w granicach 95 %. Opierając się na tych liczbach i wskaźnikach procentowych można stwierdzić, że budżet traci swoją dynamikę wykonania. Gdzieś tutaj trzeba coś będzie poprawić. Zaplanowane środki na programy wieloletnie zostały wykonane w prawie 95 %. Natomiast bardzo różne poziomy można zaobserwować w sprawozdaniach i w dostarczonych materiałach w zakresie absorpcji środków unijnych budżetu własnego. Budżet obywatelski, o czym mówiłem od samego początku i aż mi się chce powiedzieć: *a nie mówiłem*, bo teraz mamy jakąś zajawkę o jego likwidacji,

jest nastawiony na duże przedsięwzięcia, bez szans dla małych społeczności. To skutkuje tym, że on jest bardzo wygodny administracyjnie do obrobienia, natomiast chyba traci swoją podstawową zasadę, że miało w nim uczestniczyć społeczeństwo poprzez inicjatywy, które może zgłaszać i z niego finansować. To tak trochę strasznie wygodne postępowanie. Zakończono realizację Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego 2014-2020 z wysokim wskaźnikiem wykonania 98,6 %. Zaś w 91 % wykonano obowiązującą perspektywę *Fundusze Unijne dla Śląskiego 2021-2027*. Reasumując – wykonanie wydatkowania dostępnych środków unijnych na poziomie 93,5 % planu może budzić satysfakcję. Statystycznie jest OK., natomiast trochę gorzej z beneficjentami, którzy narzekają na przewlekłe procedury. Dzieje się to również trochę z powodu takiego programu, który jest na polskim rynku, nazywa się *Polski Ład* i zderzenie tych dwóch światów trochę niekorzystnie wpływa na opinię o środkach unijnych. Podsumowując, budżet jest stabilny, bezpieczny, wygodny, posiada świetne wskaźniki, możliwość dokonania spłat pożyczek, małe koszty obsługi zadłużenia. No i sprawdziła się praktyka stosowana tutaj, jak zauważyłem, od lat, dosypywania z roku na rok środków z lat poprzednich. Myślę, że z tych materiałów, które dostaliśmy z Regionalnej Izby Obrachunkowej od biegłego rewidenta wynika, że wszyscy są zadowoleni. Pytaniem otwartym pozostaje czy zadowoleni są radni, mieszkańcy, którzy z tego budżetu mają dostawać określone profity w postaci wykonanych zadań w infrastrukturze, sfinansowania zadań w kulturze, oświacie i tym podobne rzeczy. Opinia biegłego rewidenta, która nam została, Szanowni Państwo, przedstawiona, to jest bardzo ciekawa rzecz, bo ona jest pozytywna. No i super – to jest kawał szczęścia i zadowolenia – tylko, że znikło parę milionów złotych. Jak się dowiedzieliśmy na Komisji Rewizyjnej został dokonany odpis, no więc to ciekawe, że co się nam należało, nie ma tego, a opinia jest pozytywna. No nie wiem, zostaliśmy poinformowani, że sprawa została skierowana do sądu. Ja tylko tę sprawę komentuję jako fakt, który jest różnicą pomiędzy opinią biegłego z wykonania budżetu za rok 2023 i 2024. Raport o stanie województwa – już mówiłem, że ciężko mi jest się pogodzić z tymi danymi statystycznymi z jednego roku i drugiego, ale powiem Państwu tak: on nie napawa optymizmem. Sygnalizowane są niekorzystne tendencje oparte w dużej mierze na demografii. Nie uległy nawet zahamowaniu pewne zjawiska, co jest smutne. Nie jest to też tak, jak niektórzy tu na tej sali z uporem maniaka nam wpierali, że jak się zmieni opcja rządząca, to wszystko zniknie, wszystkie problemy znikną i będzie wszystko OK. Nie jest tak. Jest ciągłość władzy, jest ciągłość odpowiedzialności i ciągłość pewnych procesów, którym trzeba przeciwdziałać na różne sposoby. I jako rządzący, i jako opozycja, żeby można było wybrać z tego dobre rozwiązania i je realizować. Jest też ciągłość odpowiedzialności za region, o czym nie muszę przypominać i myślę, że wszyscy już są świadomi tego, że nic się nie stanie za dotknięciem *czarodziejskiej różdżki*. Ale też obiektywnie trzeba powiedzieć, że nie wszystkie problemy, z którymi zderza się województwo, są do rozwiązania przez, czy leżą

w kompetencji samorządu wojewódzkiego. Niemniej jednak, Szanowni Państwo, województwo śląskie pozostaje jednym z najważniejszych regionów w Polsce – gospodarczo, społecznie i demograficznie. Poza tym jest to obszar, na którym skupionych jest kilka milionów ludzi. Obszar cenny gospodarczo, bo oparty na naturalnych zasobach, co ma znaczenie już nie tyle strategiczne, ale bezcenne w obliczu tego wszystkiego, co się dzieje za naszą wschodnią granicą i dalej mówię o wydarzeniach wojennych. Komisja Rewizyjna analizowała przedstawione materiały na dwóch posiedzeniach: 7 maja i 4 czerwca. Dokonała również analizy materiałów, odpowiedzi i wyjaśnień, za które bardzo serdecznie dziękujemy. To podziękowanie nie wiem, chyba na ręce szefa Kancelarii muszę złożyć, bo przebiegało to bardzo sprawnie, praktycznie z dnia na dzień, czy z godziny na godzinę, uzyskiwaliśmy wyjaśnienia. To jest fajnie jak widać, że ktoś jest zaangażowany w pracę i wszystko idzie jak należy. Szczegółowy opis omawianych spraw oraz materiały są zawarte w uchwale Komisji Rewizyjnej z 4 czerwca, jej uzasadnieniu i załącznikach. Komisja Rewizyjna stosunkiem głosów trzy do dwóch podjęła uchwałę, w której stawia wniosek o udzielenie Zarządowi Województwa Śląskiego absolutorium. Wniosek ten został pozytywnie zaopiniowany przez Regionalną Izbę Obrachunkową w Katowicach. Dziękuję !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – Panie Radny ! Przepraszam, bo Pan uwzględnił wynik głosowania, trzy do dwóch, czyli trzy były *za*, a dwa były *przeciwne* czy *wstrzymujące się* ?
- **radny Stanisław Baczyński, Przewodniczący Komisji Rewizyjnej** – trzy były *za*.
- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –...czyli dwa *wstrzymujące się*, rozumiem ! Dziękuję bardzo Panu Radnemu ! Szanowni Państwo ! Zwyczajowo w tym punkcie w pierwszej kolejności zabierają głos przewodniczący klubów. Czy Państwo w jakiś sposób chcą wyrazić opinię klubów ? ... Nie widzę ! Czy ktoś z Państwa chce ? ... A jest, bardzo proszę, Pan Radny Stanisław Gmitruk. Bardzo proszę Panie Przewodniczący !
- **radny Stanisław Gmitruk, Wiceprzewodniczący Sejmiku** – Szanowny Panie Przewodniczący ! Szanowny Panie Marszałku i Wysoki Zarządzie ! Szanowni Państwo nasi Goście ! Szanowni Państwo Radni ! Zgodnie z artykułem 271 ust. 1 ustawy o *finansach publicznych*, my jako radni Sejmiku Województwa Śląskiego mamy obowiązek podjąć w terminie do 30 czerwca br. uchwałę w sprawie absolutorium dla Zarządu Województwa Śląskiego z tytułu wykonania budżetu Województwa za rok miniony – 2024. Występując w imieniu klubu radnych Polskiego Stronnictwa Ludowego, uprzejmie informuję, że dokonaliśmy analizy wykonania budżetu za rok 2024 oraz zapoznaliśmy się ze sprawozdaniem z wykonania budżetu Województwa Śląskiego za 2024 rok, sprawozdaniem

finansowym Województwa Śląskiego za 2024 rok, opinią biegłego rewidenta z badania sprawozdania finansowego za 2024 rok, opinią III Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach z dnia 9 kwietnia 2025 roku, informacją o stanie mienia Województwa Śląskiego, uchwałą Komisji Rewizyjnej Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 4 czerwca 2025 roku. Przypomnę, że budżet Województwa Śląskiego na rok 2024 został przez nas uchwalony 21 grudnia 2023 roku i wynosił po stronie dochodów 3 mld 297 mln 307 tys. 30 zł, a po stronie wydatków 3 mld 565 mln 211 tys. 135 zł. W roku 2024 podjęliśmy 24 uchwały zmieniające wysokość naszego budżetu, by ostatecznie na dzień 31 grudnia 2024 roku po zmianach ustalić budżet po stronie dochodów 3 mld 247 mln 293 tys. 286 zł, a po stronie wydatków 3 mld 528 mln 164 tys. 158 zł. Dochody wykonane zostały na poziomie 3 mld 294 mln 466 tys. 738 zł i 69 gr, co stanowi 101,5 % planu po zmianach. Natomiast wydatki Województwa wykonane zostały w wysokości 3 mld 206 mln 511 tys. 167 zł i 66 gr, czyli 90,9 % w stosunku do planu po zmianach. Na uwagę natomiast zasługują niektóre tylko – tylko niektóre – działy budżetu zrealizowane w roku 2024. I tak dział 010 – *rolnictwo i łowiectwo* z budżetem tylko około 30 mln zł. Jednak dzięki dokonany pewnym zwiększeniom w tym dziale i licznym zrealizowanym programom i wysokim poziomem organizacyjnym ich realizacji, możemy stwierdzić, że w znaczącym stopniu potrzeby mieszkańców obszarów wiejskich w tym zakresie zostały zaspokojone. Dział 600 – *transport i łączność* z przyrostem w ciągu 2024 roku o kwotę 242 mln 200 tys. złotych na wydatki związane z dotowaniem operatorów wykonujących przewozy kolejowe oraz na inwestycje w drogach wojewódzkich znacznie przyczyniły się do zaspokajania mieszkańców, w tym zakresie mieszkańców województwa śląskiego. W dziale 851 – *ochrona zdrowia* przeznaczono więcej środków niż w roku 2023 o kwotę 125 mln 800 tys. zł na inwestycje w podmiotach leczniczych oraz na obsługę staży lekarzy i lekarzy dentystów. W dziale 921 – *kultura i ochrona dziedzictwa narodowego* w roku 2024 wydatkowano w porównaniu do roku 2023 więcej o kwotę 24 mln 400 tys. zł, przeznaczając na dofinansowanie jednostek kultury, w tym naszej kulturalnej perły – Zespołu Pieśni i Tańca *Śląsk*, a także innej wspaniałej instytucji kultury – Opery Śląskiej w Bytomiu. Na uznanie zasługuje także współprowadzenie wybitnej jednostki kultury, jaką jest Filharmonia Częstochowska im. Bronisława Hubermana. Na uwagę zasługuje także poziom realizacji najważniejszych zadań programów unijnych w ramach budżetu własnego, tj. *Fundusze Europejskie dla Śląskiego* na lata 2021-2027, gdzie wydatkowano kwotę 339 mln 337 tys. – i jeszcze z kawałkiem – zł, co stanowi 91,8 % planu po zmianach. Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 z wydatkami na poziomie 27 mln 245 tys. zł i wykonanie planu po zmianach na poziomie 98,5 %. Program *LIFE*, gdzie w 2024 osiągnięto wykonanie na poziomie 85 % przy kwocie ponad 13 mln zł. Wydatki zrealizowane w ramach głównych programów unijnych stanowiły 12,6 % wartości wszystkich zadań własnych Województwa Śląskiego

wykonanych w 2024 roku i wyniosły łącznie 383 mln 763 tys. 588 zł. Kierując się powyższymi, tylko niektórymi, wybranymi informacjami dotyczącymi wykonania budżetu Województwa Śląskiego w roku 2024 oraz po zapoznaniu się z pozytywną opinią III Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach oraz po zapoznaniu się, szczególnie po wystąpieniu Przewodniczącego, Pana Stanisława Baczyńskiego, z uchwałą Komisji Rewizyjnej, która postanowiła wystąpić z wnioskiem do Sejmiku Województwa Śląskiego o udzielenie wotum... o udzielenie absolutorium Zarządowi Województwa Śląskiego z tytułu wykonania budżetu Województwa Śląskiego za rok 2024, my, radni klubu Polskiego Stronnictwa Ludowego, będziemy głosowali za podjęciem uchwały w sprawie rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania rocznego z wykonania budżetu oraz sprawozdania finansowego Województwa Śląskiego za rok 2024, a także za udzieleniem Zarządowi Województwa Śląskiego absolutorium z tytułu wykonania budżetu Województwa Śląskiego za rok 2024. Dziękuję !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo Panu Radnemu ! Szanowni Państwo ! Zarówno Państwo na galerii, jak i Państwo na sali, widzę, a przede wszystkim słyszę, że zapanowało pewne rozluźnienie. Ja bardzo proszę, jeżeli macie Państwo jakieś rozmowy do wykonania, które wymagają ekspresji, przejść w kuluary i tam je kontynuować, a tutaj raczej skupić się na słuchaniu, bo bardzo ciężko jest mówcom przebić się potem ze swoim przekazem. Proszę w kolejności ... Pani Baczyńska *ad vocem* ? ... ale tu *ad vocem* jest wtedy, jeżeli Pani nazwisko padnie lub bezpośrednio do Pani wypowiedzi. Pani wcześniej wypowiedzi nie miała, nazwiska nie słyszałem. Proszę w kolejności się zapisać do zwykłego zabrania głosu – ja Pani go udzielę ! W kolejności Pan Marek Kopel. Bardzo proszę Panie Radny !
- **radny Marek Kopel** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Szanowni Radni ! Szanowni Goście ! Przedstawiam stanowisko klubu radnych Koalicji Obywatelskiej. Biorąc pod uwagę bardzo dobre wykonanie budżetu, zarówno po stronie dochodów, jak i wydatków za rok ubiegły, po głębokiej analizie sprawozdania finansowego, biorąc pod uwagę pozytywną opinię Komisji Rewizyjnej, Regionalnej Izby Obrachunkowej, po głębokim zastanowieniu radni klubu Koalicji Obywatelskiej postanowili poprzeć wniosek o absolutorium dla Zarządu. Dziękuję !
- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! W kolejności Pan Radny Jan Kawulok. Bardzo proszę Panie Radny !
- **radny Jan Kawulok** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Zanim przejdę do punktu *budżet* i aktualne omówienie tematu, chciałbym pewien problem zasygnalizować, ponieważ na naszych tabletach z poprzedniego punktu trzeciego

są trzy głosowania i były trzy. Natomiast, niestety, jeden ma niewidoczne wyniki. I chciałbym żeby tutaj wybrzmiało, bo tam każdy może to obejrzeć – więc były trzy głosowania. Pierwsze – w którym, o ile się nie mylę, za było 22 radnych, 16 było przeciw, jedna osoba się wstrzymała i jedna osoba nie głosowała. To daje razem 40. I chciałbym, żeby w protokole ten wynik głosowania też był ujęty, bo nie wiem, dlaczego on został zablokowany i nie wyświetla się. Potem oczywiście mamy drugie głosowanie o reasumpcję i oczywiście trzecie głosowanie, które zostało zakończone oklaskami. Tak, że bardzo bym prosił żeby to, mam nadzieję, uchybienie techniczne zostało usunięte i również to pierwsze głosowanie było wyświetlane i dostępne dla radnych, ale tym bardziej dla nas wszystkich.

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – Panie Radny ! Ja odpowiem od razu. Mamy pewien z tym kłopot...

- **radny Jan Kawulok** – ...dlatego ja powoli podyktuję jeszcze raz: *za* – 22, 16 – *przeciw*, 1 – *wstrzymujący* i nie głosowała jedna osoba.

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – ...to, co Pan teraz powiedział, zostanie zapisane w protokole. Natomiast jeżeli chodzi o to głosowanie, na skutek pomyłki technicznej ono się jakby nie do końca odbyło, bo ja nie zdążyłem zagłosować, a Panie już zgasiły możliwość zagłosowania, więc to jest jakaś pomyłka techniczna. I na skutek tej pomyłki technicznej złożyłem wniosek o reasumpcję, ponieważ nie miałem możliwości zagłosowania. To znaczy miałem, ale na skutek... rozmowy i dyskusji, która tu się toczyła, chciałem to zrobić w późniejszym czasie. Niestety zostało wygaszone to głosowanie, więc to wybrzmi w Pana słowach, choćby zostanie to zapisane w protokole. Dziękuję !

- **radny Jan Kawulok** – tak, że no bardzo dziękuję. Oczywiście tutaj na przyszłość uwaga do obsługi – nie wyłączać głosu Przewodniczącemu, no bo to tak nieelegancko. I teraz przechodzimy do naszego sprawozdania finansowego. Ja ... tutaj kolega Baczyński, no jest tak doskonałym fachowcem, jeśli chodzi o branżę finansów samorządowych, publicznych, że byłoby niezręcznie po nim poprawiać. Natomiast kilka takich uwag, które też z tego potężnego materiału postarałem się tam wyszukać i ... najpierw to będą w formie takich pytań. Mamy informację o dokapitalizowaniu spółek, w tym są spółki ochrony zdrowia i moje pytanie jest: czy te kwoty są również ujęte w nakładach na służbę zdrowia, która jest tam ujęta w sprawozdaniu zbiorczym ? To jest jak gdyby pytanie ogólne. Czy to są jak gdyby w innych działach ujęte ? Bo jak gdyby to pełen obraz służby zdrowia. No na pewno... bardzo budzi moje wątpliwości, olbrzymie środki, które zostały przekazane na szpital w Rabce, gdzie praktycznie jest bardzo mało pacjentów z województwa śląskiego. To jest taka... takie działanie, które zwyczajowo jakoś jest kontynuowane, po prostu to raz trzeba skończyć. Tam 11 mln wydaliśmy na remont w innym województwie, nie na nasze dzieci, więc dajmy te pieniądze na

jednostki, które leżą w województwie śląskim i to na pewno pomoże naszym dzieciom. Jeśli chodzi o punkt kolejny – to jest oczywiście w zestawieniu i to jest jako mienie pomocnicze województwa śląskiego – i jest stan działek, wartość działek i ta wartość jest bardzo niska. Być może, że to wynika z przepisów księgowych o braku przeszacowania, ale w kontekście przekazania w szpitalu w Bielsku-Białej, gdzie pojawiła się informacja, że wartość jest około 300 mln, a wybudowanie podobnego szpitala w Gliwicach ma kosztować 2,5 mld, widzimy, że coś jest nie tak w ewidencji finansowo-księgowej. Być może, że to wynika z przepisów, które no nie wymagają aktualizacji, a tutaj mam takie wynotowane, no już ... na przykład 19 ... nie, 6 ha w jednym mieście ma wartość 270 tys. zł. Od razu mi to, jak to pokazywałem, w dyskusji takiej znajomy mówi, to my to kupimy tą działkę. Tak, że myślę, że warto by to było urealnić i no to, co jest chyba największym problemem nas wszystkich i tego sprawozdania finansowego, to są, no szpitale, które są tu ujęte jako jednostki podległe. I tutaj ten świetny obraz czy dobry obraz Województwa, no niestety burzy ta informacja na temat zobowiązań i rezerw – kwota ogółem 3 mld 189 mln, wymagalne 346 mln – czyli widzimy, że nałożenie tych dwóch informacji na nasze sprawozdanie samego Województwa pewnie zmienia pewien obraz. I tutaj mam żal, że w zeszłym roku, kiedy na Komisji Zdrowia poprosiliśmy i przegłosowaliśmy jednogłośnie, żeby wystąpić o pokrycie nadwykonań i zostało to przyjęte jednogłośnie na Komisji Zdrowia, to z powodu obecności tutaj Pani Senator i Pani Poseł zostało to zdjęte z porządku obrad, choć inne województwa podejmowały tego typu uchwały i myślę, że nikt im z tego tytułu nie odbierał środków czy dotacji. Tak, że bardzo bym prosił, żeby ... te sprawy sygnalizuję i wartość mienia, i ten problem jak gdyby powiązany z budżetem też brać pod uwagę przy ocenie naszego ... realizacji sprawozdania finansowego. Dziękuję bardzo !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo Panie Radny ! Muszę wziąć w obronę Panie tutaj z obsługi technicznej – niech Pan nie drwi, bo po prostu nikt nie był na to przygotowany, więc Panie Radny troszeczkę szacunku do pracowników również też. Tak Pan trochę to w lekceważącym tonie przekazał. Przynajmniej... a ja właśnie nie skończyłem, a Panie już wyłączyły, więc trudno obwiniać kogokolwiek o to, że coś takiego się stało. A jeżeli już Pan szuka winnego, to proszę w mojej osobie go znaleźć, a nie drwić z pracowników. Bardzo bym prosił. Dziękuję bardzo ! ... Szanowni Państwo ! Mamy do podjęcia dwie uchwały. Pierwsza – którą będziemy podejmować w sprawie rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania rocznego z wykonania budżetu województwa śląskiego w 2024 roku oraz sprawozdania finansowego Województwa Śląskiego za 2024 rok. Państwo mają to na druku nr VII/214. Na skutek wyczerpania głosów w dyskusji przechodzimy do głosowania ... a jeszcze tytułem *ad vocem* Pan Marszałek. Bardzo proszę Panie Marszałku !

- **Marszałek Wojciech Saluga** – dziękuję Panie Przewodniczący ! Do Pana

Przewodniczącego Kawuloka – Rabka. W 2016, 2017 podejmowaliśmy uchwałę Zarządu żeby sprzedać tę Rabkę. Napuściliście CBA na mnie i zmieniliście ustawę ... nie wy, no, wasze środowisko polityczne. To tak, żeby oddać sprawie, nie ? Jeżeli my wtedy ... I była tu zgoda, nie ? Żeby... bo ta Rabka czujemy, że słabiej jest zarządzana przez nas, z tego, że jest daleko i nie służy naszym mieszkańcom. Natomiast powiedzmy szczerze, że mam mocno zablokowane ręce. Natomiast co do... skąd te nagłe środki, Pan Mecenase Koczara myślę wyjaśni tę sytuację, bo to był taki zabieg bardziej księgowy niż rzeczywiste te środki, ale poproszę Pana Mecenas Koczara. Natomiast pogadajmy wspólnie o tej Rabce, nie ? No, tylko mówię, jak CBA tu sprawdzało w ogóle, że ja chcę się Rabki pozbyć, no to ja pamiętam, to było. Konferencja prasowa i *lubu-du* i zmienił wtedy Sejm ustawę, że zablokował możliwość sprzedaży więcej niż 50 % majątku.

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję Panie Marszałku !
Proszę Panie Mecenasie !

- **Pan Józef Koczara, Dyrektor Departamentu Obsługi Prawnej i Nadzoru Właścicielskiego Urzędu Marszałkowskiego** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Szanowni Państwo ! Jeżeli chodzi o spółkę w Rabce, to zastosowaliśmy taki mechanizm przekazania spółce środków pierwotnie zaplanowanych na ten rok pod koniec roku ubiegłego, stąd de facto w ubiegłym roku mamy kumulację środków i normalnie przewidzianych na 2024 rok – to były głównie inwestycje przeciwpożarowe konieczne, żeby obiekt mógł funkcjonować – natomiast dodatkowo przekazano środki pierwotnie zaplanowane na 2025 rok. To był mechanizm, który pomógł potem spiąć budżet. Państwo ten mechanizm znacie, bo on był omawiany na komisjach, stąd ta kwota jest wyższa z uwagi właśnie na tą operację, o której mówiłem.

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo Panie Mecenasie ! Trochę się nam przedłuża, bo o głos w dyskusji poprosił również Pan Radny Stanisław Baczyński. Bardzo proszę Panie Radny !

- **radny Stanisław Baczyński, Przewodniczący Komisji Rewizyjnej** – Panie Przewodniczący ! Akurat nie jestem zwolennikiem przedłużania, ale jestem zwolennikiem kompletnej informacji, bo myślę, że Pan Marszałek albo o czymś nie wie, albo mu nie powiedziano. Myśmy ten temat już w poprzedniej kadencji również przerabiali i była nasza zgoda ... na zbycie Rabki i była chęć nabycia przez Starostę Nowosądeckiego, tak ? Tak. OK. ...[głosy z sali, poza nagraniem]... No więc, Szanowni Państwo, ja nie rozumiem, jeżeli ten temat się ciągnie od ...[głosy z sali, poza nagraniem]... nie za złotówkę...

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – Państwo Radni ! Proszę nie

dyskutować z miejsca. Proszę kontynuować Panie Radny !

- **radny Stanisław Baczyński, Przewodniczący Komisji Rewizyjnej** – dziękuję serdecznie, Panie Przewodniczący ! Wnę proponuję, Szanowni Państwo, wejść w dokumenty. Jeżeli to jest problem, który się ciągnie od kadencji, to może czas, żeby to załatwić.
- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! O głos w dyskusji poprosiła Pani Radna Jadwiga Baczyńska. Bardzo proszę !
- **radna Jadwiga Baczyńska** – Panie Przewodniczący ! Ja chciałam prosić o podstawę prawną, na podstawie której kazano usunąć banery z galerii, ponieważ odkąd pamiętam, a jestem już drugą kadencję, czyli 6 lat radną i zawsze te banery można było wywieszać. Wcześniej dyskusja, o której pewnie również Pan wspomniął, mając na myśli zamieszczenie na sali, wzbudzona właśnie tam na galerii, była spowodowana niezrozumieniem regulaminu, który mówi, że nie wolno niszczyć zabytków, no i oczywiście stwarzać zagrożenia, to wszędzie. Banery przypięte trytykami odpowiednimi nie niszczą zabytków i nie stanowią zagrożenia. Natomiast trzymanie w ręce owszem i stanowią, więc uważam, że jest to bezpieczniejsze i dla ludzi, i dla zabytków, aby one były przypięte – tak, jak wcześniej przez sześć ostatnich lat miałam tutaj okazję widzieć rozmaite banery wiszące na tej galerii. I podobno jakaś podstawa prawna została przedstawiona na piśmie tutaj osobom zgromadzonym, więc ja bym chciała tą podstawę prawną zobaczyć. Dziękuję !
- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – Pani Radna ! Biję brawo, bo nie wiem o co Pani chodzi – jeden baner wisi, drugi Panie trzymają w ręce. Nie widzę przeszkód, żeby go powiesić. Ja nic nie wiem o sprawie ... jakaś aberracja.
- **Marszałek Wojciech Saluga** – ja też się ciągle ... mnie to wkurza, że ktoś tam chodzi i wam to zdejmuję. Znaczą powieście ten baner normalnie, bo tak było, jest i będzie, no...
- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – oczywiście Państwo odpowiadają za to żeby to było zabezpieczone i żeby nikomu na głowę nie spadło. Przede wszystkim bezpieczeństwo, Szanowni Państwo ! Na skutek wyczerpania głosów w dyskusji, przechodzimy do podjęcia uchwały. Odczytam jeszcze raz: podjęcie uchwały w sprawie rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania rocznego z wykonania budżetu Województwa Śląskiego w 2024 roku oraz sprawozdania finansowego Województwa Śląskiego za 2024 rok. Druk numer VII/214. Otwieram głosowanie...

Głosowanie nad uchwałą w sprawie w sprawie rozpatrzenia i zatwierdzenia

sprawozdania rocznego z wykonania budżetu Województwa Śląskiego w 2024 roku oraz sprawozdania finansowego Województwa Śląskiego za 2024 rok (druk VII/214):

za	24
przeciw	16
wstrzym.	0

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – Sejmik uchwałę przyjął. Przechodzimy do drugiej części tego głosowania. Jest to podjęcie uchwały w sprawie absolutorium dla Zarządu Województwa Śląskiego z tytułu wykonania budżetu Województwa Śląskiego za rok 2024. Państwo Radni mają to na druku numer VII/210. Przypominam Państwu Radnym, że zgodnie z zapisem art. 34. ust. 1a ustawy o samorządzie województwa, Sejmik podejmuje uchwałę w sprawie absolutorium bezwzględną większością głosów ustawowego składu. Otwieram głosowanie...

Głosowanie nad uchwałą w sprawie absolutorium dla Zarządu Województwa Śląskiego z tytułu wykonania budżetu Województwa Śląskiego za rok 2024 (druk VII/210):

za	24
przeciw	16
wstrzym.	0

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – Sejmik uchwałę przyjął. Gratuluję Panie Marszałku ! Gratuluję Zarządowi ! Gratuluję Pani Skarbnik ! ... Tymczasem witamy Pana Posła Łukasza Ścieborowskiego. Witam Panie Pośle ! Przechodzimy do punktu piątego...

5. Podjęcie uchwały w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2025-2035 (druk VII/213):

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –...proszę o przedstawienie opinii Komisji Budżetu, Skarbu i Finansów, jej Przewodniczącego, Pana Radnego Marka Kopla ...[radny Marek Kopel z miejsca, bez mikrofonu: opinia jest pozytywna]... pozytywna, dziękuję ! Czy inne komisje opiniowały przedmiotowy projekt uchwały ? ... Nie widzę ! Czy ktoś z Państwa Radnych chce zabrać głos w tym punkcie ? ... Czekam, czekam ... jest ... nie działa, ale dobrze, słyszę, Pan radny Jan Kawulok. Bardzo proszę Panie Radny !

- **radny Jan Kawulok** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! W Wieloletniej Prognozie Finansowej mamy temat, który budził na komisji już moje wątpliwości, a teraz, ponieważ wyjaśnienia były zupełnie jak gdyby sprzeczne, bo mieliśmy w Wieloletniej Prognozie taki temat, jak utworzenie centrów integracji cudzoziemców w województwie śląskim za kwotę 40 mln 84 tys. 447. To zadanie zdejmujemy z Wieloletniej Prognozy i wprowadzimy projekt, czytam, żeby nie ... *centra integracji cudzoziemców w województwie śląskim*, czyli no, dla mnie te podobnie brzmiące tematy są zupełnie inne, bo utworzenie centrów, to jest jak gdyby pewien proces dokonany po utworzeniu, no jest oddanie do użytkowania, przekazanie komuś lub też oddzielna umowa na prowadzenie, a na to miejsce jest *centra integracji cudzoziemców w województwie śląskim*. Nie wiemy czy to jest utworzenie, prowadzenie, czy jedno i drugie, stąd no po prostu powtarzam pytanie. Dlaczego to zadanie zostaje zdjęte, utworzenie, powołuje się nowe centra, nowe zadanie, no i ta kwota 40 mln 84 tys. 447 zł na co będzie przeznaczona, jeśli chodzi o to zadanie nowe, które jest proponowane ? Dziękuję !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! Jest z nami na sali Pan Dyrektor Sikorski z Wojewódzkiego Urzędu Pracy. Bardzo proszę o zabranie głosu w tej sprawie !

- **Pan Grzegorz Sikorski, Dyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Katowicach** – dzień dobry Państwu ! Tak, to są dwie różne nazwy, ponieważ ... Tak, to są dwie różne nazwy, ponieważ kiedy pierwszy raz wprowadzaliśmy to do WPF-ki, mieliśmy jeszcze nazwę wynikającą z aplikacji, którą składaliśmy do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych. A w trakcie podpisywania umowy, MSWiA poprosiło o ujednolicenie nazw wszystkich projektów w całej Polsce do nazwy po prostu *centrum integracji cudzoziemców*, a nie *utworzenie centrum integracji cudzoziemców*. Tak, że jest to ta sama pozycja, ta sama sytuacja, tylko to wynikało z woli czy z propozycji Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, które jest instytucją pośredniczącą dla tego projektu. Tak, że rzeczywiście to były dwie inne nazwy, ale tak jak mówię, kiedy myśmy przystępowali do aplikacji, posługiwaliśmy się nazwą własną – taki był tytuł projektu – kiedy już podpisywaliśmy umowę, ta nazwa się zmieniła. Nie utworzenie, ale po prostu *centra integracji cudzoziemców*. Wszystkie zadania, cały projekt, cały budżet jest identyczny, umowa jest podpisana, te centra już działają, tak że ta zmiana wynika z prośby MSWiA.

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo Panie Dyrektorze ! Proszę, Pan Radny Jan Kawulok !

- **radny Jan Kawulok** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! No, ja oczywiście przyjąłem te wyjaśnienia, natomiast ponieważ w swoim życiu

prowadziłem wiele inwestycji i dla mnie *utworzenie centrów*, a *centra integracji*, to nie są tematy tożsame. Po prostu ja nie rozumiem, oczywiście jak ktoś kazał żeby to zmienić, a inaczej było we wniosku, to się troszkę dziwię, że przy tym samym zakresie, jak powiedział Pan Dyrektor – i nie mam podstaw żeby mu nie wierzyć – mamy tak różne nazwy. No bo w każdym obszarze, nie wiem, tworzymy komisję, a potem komisja działa, tworzymy, nie wiem, budujemy dom, potem go utrzymujemy. A tutaj jak gdyby dla mnie ktoś poszedł na olbrzymie skróty, zastępując to zadanie inną nazwą przy tych samych, że tak powiem, zadaniach !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! ... Panie Dyrektorze proszę żeby to wybrzmiało...

- **Pan Grzegorz Sikorski, Dyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Katowicach** – Panie Radny ! Ja rozumiem oczywiście, że te nazwy się różnią, ale jeszcze raz – każde województwo, które składało te aplikacje, ponieważ prawie wszystkie województwa złożyły te aplikacje – bo tylko województwa mogły składać do tego konkursu swoje projekty – miały różne nazwy. I przy podpisywaniu umów po prostu ujednolicono dla każdego województwa tą samą nazwę, a ona oczywiście, no może budzić wątpliwości tutaj pod względem bardzo formalnym, ale myśmy na bieżąco składali dokumenty do, zarówno na Zarząd, jak i na... pod obrady Sejmiku Województwa, dlatego też posługiwaliśmy się aktualną nazwą tego przedsięwzięcia. Gdyby były jakieś szczegółowe informacje, to jestem do dyspozycji po sesji. Dziękuję !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję ! Bardzo proszę, Pani Radna Beata Kocik !

- **radna Beata Kocik** – Panie Marszałku ! Panie Przewodniczący ! Zarządzie ! Ja korzystając, że jest Pan Dyrektor i rozmawiamy na ten temat, to chciałam się, nie dopytać już o nazwę, bo to rozumiem, natomiast czy zmieniły się w takim razie zadania, które będą, w którym będą odbywały się te centra ... znaczy zadania, któremu ma sprostać to centrum. Wiem, że będzie również i w Częstochowie, i w Bielsku, jak również w Katowicach są przewidziane konferencje, prawda ? Czy ta konferencja to jest jednoznaczna z otwarciem tego centrum, czyli z tym, że od tej konkretnej daty to te centra będą już działać ? Dziękuję !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – bardzo proszę Panie Dyrektorze !

- **Pan Grzegorz Sikorski, Dyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Katowicach** – konferencje są częścią zapisów projektu, który przewidywał upowszechnianie informacji na temat funkcjonowania centrów. Te centra już

funkcjonują. Ostatnie powstało w Bielsku-Białej, ponieważ tam mieliśmy kłopoty z lokalizacją, jeżeli chodzi o zapewnienie odpowiedniego lokalu dla interesantów – więc te centra już funkcjonują. W tej chwili prawie 2 tys. osób skorzystało z usług. I nie są to otwarcia, chociaż tak je można traktować, ponieważ rzeczywiście to jest pierwsza taka informacja, która będzie przedstawiona szerokiej publiczności. Zaproszenia wysłaliśmy także do Państwa Radnych, tak że może tam w szczegółach możemy też opisać, jak to wygląda, jakie usługi są świadczone. Możemy też zdementować kilka informacji, które były troszkę wykrzywione, jeżeli chodzi o to kto może korzystać z centrum i co tam faktycznie będzie realizowane. Tak ja serdecznie zapraszam i w Częstochowie, i w Katowicach, i w Bielsku Białej te konferencje. Będą one, te centra już działają, więc nie jest to otwarcie, ale na pewno jest to jakby inauguracja informacji i promocji tych usług, które tam będziemy świadczyć.

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo !
Przechodzimy zatem do głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	24
przeciw	15
wstrzym.	1

6. Podjęcie uchwały w sprawie zmian budżetu i w budżecie Województwa Śląskiego na 2025 rok (druk VII/215):

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –...proszę o przedstawienie opinii Komisji Budżetu, Skarbu i Finansów, jej Przewodniczącego, Pana Radnego Marka Kopla ...[radny Marek Kopel z miejsca: opinia jest pozytywna]... pozytywna, dziękuję ! Czy inne komisje opiniowały tę uchwałę ? ... Nie widzę ! Ktoś z Państwa Radnych chce zabrać głos w tej sprawie ? ... Nie widzę ! Przechodzimy do głosowania ... o jest, jest ! Pan Radny Stanisław Baczyński. Bardzo proszę Panie Radny !

- **radny Stanisław Baczyński** – Pan Przewodniczący coś szybki jest dzisiaj, ale Panie Przewodniczący ! Szanowni Państwo ! No więc w budżecie, w zmianach w budżecie mamy rezygnację z 850 prawie tys. zł z programu Rządowy Fundusz *Polski Ład*. Ja o tym programie wspominałem, skomentowałem go tak, że jest bardzo przychylny dla beneficjentów. Tam można robić bardzo wiele różnych rzeczy, zmieniać nawet zadania, zmieniać zakresy, prosić o wydłużenie promesy, wykorzystywać promesę w ciągu pół roku od daty ważności. To jest moje bardzo wielkie zdziwienie, że my tak rezygnujemy z 850 tys. przy takim małym wkładzie

własnym 5 %. To dla mnie to jest po prostu utrata ogromnych pieniędzy. No nie wiem czy nas stać tak na to i mamy aż tyle środków w wolnym budżecie, że sobie to podarujemy, czyli mamy rzeczy do zrobienia – bo ja na przykład bardzo chętnie wypunktuję te rzeczy, które byłyby do zrobienia na Żywiecczyźnie, czy w moim okręgu wyborczym, czy wnioski, które składałem wcześniej i pokażę, że te pieniądze można zagospodarować. A jak ktoś mi tu powie, że to były celowe pieniądze, OK., ale i na tym celowym zadaniu można było, moim zdaniem, je wykorzystać, więc uważam, że to jest, no trochę nie fair.

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo Panu Radnemu ! ... Nie widzę głosów w dyskusji, przechodzimy zatem do głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	22
przeciw	16
wstrzym.	1

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –...Pani ma problemy ? ... Proszę o odnotowanie do protokołu o głos za Pani Radnej, tak ?¹

7. Podjęcie uchwały w sprawie zmiany w planie dochodów gromadzonych na wydzielonym rachunku przez jednostki oświatowe oraz finansowanych z nich wydatków na 2025 rok (druk VII/216):

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –...proszę o przedstawienie opinii Komisji Budżetu, Skarbu i Finansów, jej Przewodniczącego, Pana Radnego Marka Kopla ...[radny Marek Kopel z miejsca: opinia jest pozytywna]... pozytywna, dziękuję ! Proszę także o przedstawienie opinii Komisji Edukacji, Nauki i Kultury, jej Przewodniczącą, Panią Radną Lucynę Ekkert[radna Lucyna Ekkert z miejsca: opinia pozytywna]... pozytywna, dziękuję ! Czy ktoś z Państwa Radnych chce zabrać głos ? ... Nie widzę ! Przechodzimy zatem do głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	39
przeciw	0

¹ radna Ewa Chmielorz zgłosiła pomyłkę podczas głosowania – głos powinien być za, a nie przeciw [przyp. M.J.]

wstrzym. 1

8. Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej gminom województwa śląskiego w ramach konkursu ofert dla gmin i powiatów województwa śląskiego pod nazwą: *Wzmocnienie lokalnych systemów przeciwdziałania uzależnieniom w województwie śląskim w 2025 roku* (druk VII/222):

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –...proszę o przedstawienie opinii Komisji Budżetu, Skarbu i Finansów, jej Przewodniczącego, Pana Radnego Marka Kopla ...[radny Marek Kopel z miejsca: opinia jest pozytywna]... dziękuję bardzo ! Proszę również o przedstawienie opinii Komisji Zdrowia, Polityki Społecznej i Ochrony ... Komisji Polityki Społecznej i Ochrony Zdrowia, jej Przewodniczącą, Panią Radną Aleksandrę Poloczek ...[radna Aleksandra Poloczek z miejsca: opinia jest pozytywna]... dziękuję bardzo ! Czy ktoś z Państwa Radnych chce zabrać głos w tej sprawie ? ... Nie widzę ! Przechodzimy do głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	39
przeciw	1
wstrzym.	0

9. Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej dla gmin województwa śląskiego na dofinansowanie zakupu samochodów ratowniczo-gaśniczych dla ochotniczych straży pożarnych w województwie śląskim (druk VII/224):

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –...proszę o przedstawienie opinii Komisji Budżetu, Skarbu i Finansów, jej Przewodniczącego, Pana Radnego Marka Kopla ...[radny Marek Kopel z miejsca: opinia jest pozytywna]... dziękuję bardzo ! Czy ktoś z Państwa Radnych chce zabrać głos w tej sprawie ? ... Nie widzę ! Przechodzimy zatem do głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	40
przeciw	0
wstrzym.	0

10. Podjęcie uchwały w sprawie przyznania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane w roku 2025 przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków województwa śląskiego (druk VII/227):

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –...proszę o przedstawienie opinii Komisji Budżetu, Skarbu i Finansów, jej Przewodniczącego, Pana Radnego Marka Kopla ...[radny Marek Kopel z miejsca: opinia jest pozytywna]... dziękuję bardzo ! Proszę także o przedstawienie opinii Komisji Edukacji, Nauki i Kultury, jej Przewodniczącą, Panią Radną Lucynę Ekkert ...[radna Lucyna Ekkert z miejsca: opinia pozytywna]... dziękuję ! Czy ktoś z Państwa Radnych chce zabrać głos ? ... Nie widzę ! Przechodzimy zatem do głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	40
przeciw	0
wstrzym.	0

11. Podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia Zasad udzielania i rozmiaru obniżek tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych nauczycielom pełniącym stanowiska kierownicze w jednostkach oświatowych, dla których organem prowadzącym jest Województwo Śląskie (druk VII/221):

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –...proszę o przedstawienie opinii z Komisji Edukacji, Nauki i Kultury jej Przewodniczącą, Panią Radną Lucynę Ekkert ...[radna Lucyna Ekkert z miejsca: opinia pozytywna]... dziękuję ! Ktoś z Państwa Radnych chce zabrać głos ? ... Nie widzę ! Przechodzimy do głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	37
przeciw	0
wstrzym.	3

12. Podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia Regulaminu przyznawania stypendiów w ramach projektu „Śląskie. Inwestujemy w talenty PLUS – II edycja” w ramach programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027 (druk VII/225):

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –...proszę o przedstawienie opinii Komisji Edukacji, Nauki i Kultury, jej Przewodniczącą, Panią Radną Lucynę Ekkert ...[radna Lucyna Ekkert z miejsca: opinia pozytywna]... dziękuję bardzo ! Proszę również o przedstawienie opinii Komisji Statutowo-Regulaminowej, jej Przewodniczącą, Panią Radną Dorotę Tobiszowską ...[radna Dorota Tobiszowska z miejsca: opinia pozytywna]... dziękuję bardzo ! Czy ktoś z Państwa Radnych chce zabrać głos ? ... Nie widzę ! Przechodzimy do głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	40
przeciw	0
wstrzym.	0

13. Podjęcie uchwały w sprawie zmiany uchwały w sprawie nadania statutu Zespołowi Wojewódzkich Przychodni Specjalistycznych w Katowicach (druk VII/217):

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –...proszę o przedstawienie opinii Komisji Polityki Społecznej i Ochrony Zdrowia, jej Przewodniczącą, Panią Radną Aleksandrę Poloczek ...[radna Aleksandra Poloczek z miejsca: opinia pozytywna]... dziękuję ! Proszę również o przedstawienie opinii Komisji Statutowo-Regulaminowej, jej Przewodniczącą, Panią Radną Dorotę Tobiszowską ...[radna Dorota Tobiszowska z miejsca: opinia pozytywna]... dziękuję bardzo ! Kto z Państwa Radnych chce zabrać głos ? ... Nie widzę ! Przechodzimy do głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	40
przeciw	0
wstrzym.	0

14. Podjęcie uchwały w sprawie zmiany uchwały w sprawie nadania

**statutu Wojewódzkiemu Szpitalowi Specjalistycznemu nr 4
w Bytomiu (druk VII/218):**

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –...proszę o przedstawienie opinii Komisji Polityki Społecznej i Ochrony Zdrowia, jej Przewodniczącą, Panią Aleksandrę Poloczek ...[radna Aleksandra Poloczek z miejsca: pozytywna]... dziękuję ! Proszę również o przedstawienie opinii Komisji Statutowo-Regulaminowej, jej Przewodniczącą, Panią Radną Dorotę Tobiszowską ...[radna Dorota Tobiszowska z miejsca: opinia pozytywna]... dziękuję ! Ktoś z Państwa Radnych chce zabrać głos ? ... Nie widzę ! Przechodzimy do głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	40
przeciw	0
wstrzym.	0

**15. Podjęcie uchwały w sprawie zmiany uchwały w sprawie nadania
statutu Centrum Pulmonologii i Torakochirurgii w Bystrej (druk
VII/219):**

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –...proszę o przedstawienie opinii Komisji Polityki Społecznej i Ochrony Zdrowia, jej Przewodniczącą, Panią Radną Aleksandrę Poloczek ...[radna Aleksandra Poloczek z miejsca: opinia jest pozytywna]... Proszę również o przedstawienie opinii Komisji Statutowo-Regulaminowej, jej Przewodniczącą, Panią Radną Dorotę Tobiszowską ...[radna Dorota Tobiszowska z miejsca: opinia pozytywna]... dziękuję ! Ktoś z Państwa Radnych chce zabrać głos ? ... Nie widzę ! Przechodzimy do głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	40
przeciw	0
wstrzym.	0

**16. Podjęcie uchwały w sprawie pozbawienia drogi wojewódzkiej nr 927
– ul. Wojska Polskiego i ul. Łącznej w Mikołowie – od skrzyżowania
z DK 81 do skrzyżowania z DK 44 kategorii drogi wojewódzkiej (druk
VII/220):**

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –...proszę o przedstawienie opinii Komisji Rozwoju i Zagospodarowania Przestrzennego, jej Przewodniczącego, Pana Radnego Grzegorza Wolnika ...[radny Grzegorz Wolnik z miejsca: opinia pozytywna]... dziękuję ! Proszę również o przedstawienie opinii Komisji Statutowo-Regulaminowej, jej Przewodniczącą, Panią Radną Dorotę Tobiszowską ...[radna Dorota Tobiszowska z miejsca: opinia pozytywna]... dziękuję ! Kto z Państwa Radnych chce zabrać głos w tej sprawie ? ... Nie widzę ! Przechodzimy do głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	40
przeciw	0
wstrzym.	0

17. Podjęcie uchwały w sprawie *Audytu krajobrazowego województwa śląskiego* (druk VII/223):

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –...proszę o przedstawienie opinii Komisji Statutowo-Regulaminowej, jej Przewodniczącą, Panią Radną Dorotę Tobiszowską ...[radna Dorota Tobiszowska z miejsca: opinia pozytywna]... dziękuję bardzo ! Proszę o wprowadzenie do tej uchwały Pana Mecenasa Koczara. Bardzo proszę Panie Mecenasiu !
- **Pan Józef Koczar, Dyrektor Departamentu Obsługi Prawnej i Nadzoru Właścicielskiego Urzędu Marszałkowskiego** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Szanowni Państwo ! Sejmik Województwa Śląskiego w marcu tego roku przyjął po raz pierwszy uchwałę w sprawie *Audytu krajobrazowego województwa śląskiego*. Podejmując tą uchwałę, korzystaliśmy z doświadczeń innych samorządów województw, które wcześniej podejmowały tego typu uchwały – m.in. podobne uchwały były podejmowane przez Sejmik Województwa Wielkopolskiego i Sejmik Województwa Mazowieckiego. Stąd tutaj, no mimo pierwszego procedowania tej sprawy, mogliśmy odwołać się do pewnych doświadczeń innych samorządów, tym niemniej Wojewoda Śląski w trybie nadzoru prawnego zakwestionował uchwałę podjętą przez Sejmik. Główny zarzut dotyczył braku właściwego rozpatrzenia przez Sejmik uwag w procesie przyjmowania audytu krajobrazowego. Chodzi o załącznik nr 1 do uchwały, który nie wskazywał w jakim zakresie uwagi uznane przez Zarząd Województwa za częściowo zasadne zostały nie uwzględnione przez Sejmik. Ponadto, nie rozstrzygnięto w właściwy sposób o kwestiach uwag uznanych częściowo za niezrozumiałe. Zarzuty zawarte w treści ... znaczy Wojewoda Śląski w zasadzie nie odnosił się do treści merytorycznej dokumentu, jakim był

audyt krajobrazowy. Uwagi koncentrowały się na kwestiach proceduralnych, czyli sposobu sformułowania uchwały i sposobu odniesienia się do uwag przy podejmowaniu uchwały przez Sejmik. Z tego powodu został przygotowany nowy projekt uchwały, który dzisiaj jest przedmiotem obrad. Ten projekt uchwały w sposób jednoznaczny rozstrzyga o tych uwagach, które nie zostały uwzględnione przez Zarząd i w sposób jednoznaczny wskazuje, jak Sejmik odnosi się do tego typu uwag. I treść uchwały została roboczo skonsultowana z pracownikami Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego. Tak, że mamy nadzieję, że tym razem kwestie proceduralne nie będą budziły wątpliwości i że ta uchwała tutaj od strony formalnej będzie przyjęta i nie będzie kwestionowana w toku dalszego działań organu nadzoru prawnego. Korzystając z okazji skorygowano też drugą wątpliwość, którą zgłaszał organ nadzoru prawnego, czyli kwestia możliwości korekty uchwały w dniu poprzedniej sesji Sejmiku. Tutaj był taki zarzut, że Państwo jako radni mieliście zbyt mało czasu, żeby zapoznać się z tym projektem, z dokonaniem sprostowania. Teraz uchwała była procedowana w taki sposób, że Państwo otrzymaliście projekt uchwały w terminie przewidzianym przez *Regulamin Sejmiku*, była możliwość zapoznania się z tym. Tak, że od strony uprawnień Państwa Radnych ta sprawa też została wykonana zgodnie z zaleceniami organu nadzoru prawnego. Tak, że uchwała jest gotowa do Państwa decyzji. Od strony formalnej wszystko powinno być w porządku. Dziękuję !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** —...dziękuję bardzo Panie Mecenasie ! W kolejności do głosu zapisali się Pani Radna Jadwiga Baczyńska. Bardzo proszę Pani Radna !
- **radna Jadwiga Baczyńska** — ja w związku z moją specjalną potrzebą sensoryczną proszę, aby w moim imieniu przemawiał Pan Piotr Zigel[?]. Dziękuję !
- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** —...nie udzielam głosu Panu ! ...
- **radna Jadwiga Baczyńska** —...ale to jest mój głos...
- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** —...Pani Radna ! Jeżeli ma Pani coś do powiedzenia, ma Pani coś do powiedzenia w tej sprawie, do przeczytania, czy też w jakiejkolwiek innej formie, bardzo proszę, ale nie udzielam głosu...
- **radna Jadwiga Baczyńska** —...ale to jest mój głos...
- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** —...osobom spoza Sejmiku Województwa Śląskiego. Nie udzielam głosu !

- **radna Jadwiga Baczyńska** – zaświadczenie lekarskie jest daną wrażliwą i nie ma takiej potrzeby żeby okazywać się orzeczeniem. Specjalne potrzeby powinny być uwzględniane. Dziękuję bardzo !
- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – ...Pani Radna ! Tworzy Pani pewien precedens, na który ja nie pozwolę. Nie udzielam Panu głosu ! Ogłaszam 10 minut przerwy, proszę Państwa !

[przerwa w obradach]

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – Szanowni Państwo ! Wznawiam obrady. Muszę przyznać, że znaleźliśmy się w sytuacji ekstraordynaryjnej z uwagi na to, że jest osoba z zewnątrz, czyli nie radny Sejmiku, który domaga się głosu, którego wcześniej stwierdziłem, że mu nie udzielię. Z przykrością muszę stwierdzić, że Pani Radna Jadwiga Baczyńska stworzyła pewien precedens, przyprowadzając na mównicę sejmikową asystenta – tak się tłumaczy – który musi zabrać głos. Pan, któremu próbowałem wyperswadować, aby zszedł z mównicy, mówi, że będzie ją okupował. Jesteśmy w sytuacji bardzo trudnej, w związku z tym podjąłem decyzję taką, że będziemy dalej procedować, obrady będziemy prowadzić z mikrofonu, który będzie mobilny i dostępny dla Państwa Radnych. I powtarzam: tylko dla Państwa Radnych ! Chciałbym, aby to wybrzmiało. Ja nie mam nic przeciwko działalności społecznej, absolutnie cenię każdego społecznika i cenię każdego, komu dobro ludzkie leży na sercu. To tutaj jest ... brawo ! ... Szanowni Państwo ! To nie jest miejsce ani czas na to, żeby w tej chwili *bić pianę*, bo ja uważam, że niczym innym, takie mam zdanie i mam prawo do tego zdania, niczym innym się to nie skończy. Państwo powiecie co macie powiedzieć, powiecie jak to jest złe, jak to jest niedobre, trochę argumentów za. Druga strona wyjdzie i powie, to samo – eskalacja konfliktu. Ja do tego nie dopuszczę. A przede wszystkim Pani Radna, nie dopuszczę do tego żeby Pani stworzyła pewien precedens. Wyobraźcie sobie, proszę sobie wyobrazić, tak zwane *wejście w buty czyjeś*, że to Pani tu stoi, a ja przyprowadzam sześć osób na mównicę. Każda z nich będzie mówić po 15-20 minut. Co by Pani zrobiła na moim miejscu ? Działam zgodnie z *Regulaminem*, nie udzieliłem głosu osobie z zewnątrz. Szanowni Państwo ! Mamy ... jesteśmy w punkcie siedemnastym – podjęcie uchwały w sprawie *Audytu krajobrazowego województwa śląskiego*. Komisja Statutowo-Regulaminowa, poprzez Panią Przewodniczącą Radną Dorotę Tobiszowską, wybrzmiała, że uchwała została zaakceptowana. Przeszliśmy do punktu procedowania głosu Państwa Radnych. Radnych ! Powiedziałem wyraźnie: Państwa Radnych ! Pani Radna Jadwiga Baczyńska, jeżeli ma Pani coś do powiedzenia w tej sprawie, może Pani mówić, choćby i trzy godziny. Bardzo proszę ! Ale to musi być Pani ! Nie dopuszczę do głosu, osoby spoza Sejmiku. Tak, jak już powiedziałem, wznawiamy obrady. Czy chce Pani coś powiedzieć ? Bardzo proszę, tam jest mobilny mikrofon. Proszę

podejść tutaj do miejsca i Pani może coś powiedzieć. Bardzo proszę ! ... bo organizacyjnie tak to ustaliłem ...[niezrozumiałe głosy w tle]... Pani Radna ! Z czym Pani ma problem ? No to przykro mi, tamten nie działa. Jest dostępny tutaj obok na podeście mikrofon, do którego może Pani powiedzieć i wyrazić swoje stanowisko jako przedstawiciel strony społecznej ... Dlatego, że Pan, który stoi obok Pani, powiedział, że on chce zabrać głos i on ten głos i tak, i tak zabierze. A ja nie mogę na to pozwolić, aby stworzyć precedens. Ja nawet tego Pana nie znam, nie mam nic przeciwko niemu, ale Pani tworzy pewien precedens. Pani Radna ! Pani jest świadoma tego co się teraz na tej mównicy dzieje ? Czy Pani jest tego świadoma ?! Pani eskaluje w tej chwili jakiś niepotrzebny konflikt. Nie ma Pani nic do powiedzenia. Dziękuję bardzo. W takim razie kończymy Pani wypowiedź. Z wnioskiem formalnym zgłosił się Pan Radny Bartłomiej Kowalski. Bardzo proszę Panie Radny !

- **radny Bartłomiej Kowalski** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Jesteśmy w takiej dziwnej sytuacji, niespotykanej. Ja ze swojej strony chciałem powiedzieć, że jak byłem samorządowcem czy to w gminie, czy tutaj w Sejmiku, to zdajemy sobie sprawę, że mieszkańcy bardzo rzadko w ogóle przychodzą na sesję i bardzo rzadko zabierają głos. My jako Sejmik mamy tę sesję w godzinach zazwyczaj takich, gdzie mieszkańcy pracują, są aktywni zawodowo i to jest duże dla nich utrudnienie, w innych miastach są te sesje przeważnie po południu. Mam sytuację trochę patową i myślę, że źle wychodzi na tym Sejmik wizerunkowo, dlatego chciałbym złożyć wniosek formalny, abyśmy tutaj to rozstrzygnęli na sali, czyli złożyć wniosek formalny o dopuszczenie trzech osób po 5 minut w tej sprawie. Tym bardziej, że ci mieszkańcy przed sesją zgłaszali chęć zabrania głosu, a nie w trakcie, więc nie jest to niczym nowym. I myślę, że tutaj sala zadecyduje, w którą stronę pójdziemy.
- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo Panie Radny ! Przyjmuję Pański wniosek, proszę o jego sformułowanie i przygotowanie głosowania dla tego wniosku formalnego. Panie Radny ! Ja bym bardzo prosił podejść do obsługi technicznej i sformułować swój wniosek. Kolejno z wnioskiem formalnym zgłosił się Pan Radny Marek Kopel. Bardzo proszę Panie Radny !
- **radny Marek Kopel** – Panie Przewodniczący ! Szanowni Radni ! Szanowni Państwo ! W związku z tym, że w sprawie uchwały o audycie krajobrazowym odbyła się bardzo długa dyskusja wcześniej, wszystkie strony mogły zabrać głos, łącznie ze stroną społeczną. Na koniec Sejmik podjął uchwałę. W związku z tym, że teraz procedujemy jedynie zmiany w uchwale dotyczące tylko spraw prawnych i biorąc pod uwagę, że Pani Radna z tym sympatycznym Panem okupują mównicę, składam wniosek formalny o zakończenie dyskusji w tym punkcie. Dziękuję !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – Panie Radny ! Proszę o przejście i sformułowanie tego wniosku. Mamy dwa wnioski formalne, Szanowni Państwo. Pierwszy wniosek Pana Radnego Kowalskiego o udzielenie głosu stronie społecznej po 5 minut trzem przedstawicielom. Mamy również dalej idący wniosek o zakończenie dyskusji i przejście do głosowania, mam rozumieć. Bardzo bym prosił o wypowiedzenie się, bo chciałbym, żeby tutaj było to podparte również autorytetem prawniczym. Czy w tej sytuacji głosujemy wniosek dalej idący, czy po kolei oba wnioski ? ... OK., Pan Mecenasek tutaj podpowiada, że głosujemy oba dla porządku, więc pierwszy będzie wniosek Pana Radnego Kowalskiego o dopuszczenie strony społecznej. Mamy dwa wnioski formalne do przegłosowania, Panie Radny, więc jak je przegłosujemy, jest Pan zapisany po Panu Radnym Tomaszu Papaju ...[głos w tle]... No to trzeba było ustalić, jak składać wniosek formalny. No, Panie Radny, mamy dwa wnioski formalne do przegłosowania. Ja się też trzymam procedury ... Mamy gotowe głosowanie. Szanowni Państwo ! Głosujemy wniosek radnego Kowalskiego o dopuszczenie strony społecznej do głosu. Bardzo proszę, otwieram głosowanie...

Głosowanie nad wnioskiem o dopuszczenie wystąpień trzech przedstawicieli strony społecznej:

za	14
przeciw	23
wstrzym.	1

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – wniosek nie został uwzględniony. Głosujemy kolejny wniosek o zakończenie dyskusji i przejście do głosowania. To jest wniosek Pana Radnego Marka Kopla ...[głosy z sali]... proszę o spokój Państwa na galerii.

Głosowanie nad wnioskiem o zamknięcie dyskusji i przejście do głosowania uchwały:

za	24
przeciw	14
wstrzym.	0

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – wniosek Pana Radnego Marka Kopla został uwzględniony. W związku z powyższym, Szanowni Państwo, przechodzimy do głosowania uchwały. Otwieram głosowanie ...[głos z sali]... nie może ... będzie rozmawiał ... Pan Poseł jest ze mną umówiony, że dam mu głos. I tak się umówiliśmy. Szanowni Państwo ! Trwa głosowanie...

Głosowanie nad uchwałą:

za	24
przeciw	13
wstrzym.	0

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – Sejmik uchwałę przyjął. Szanowny Panie Pośle ! Bardzo Pana przepraszam, na skutek zamieszania nie przywitałem Pana Macieja Koniecznego. Bardzo proszę Panie Pośle, udzielam Panu głosu i przepraszam za warunki, w których przyszło Panu zabierać głos.
- **Pan Maciej Konieczny, poseł na Sejm RP** – dziękuję ! Ależ ja mam poczucie, że to są warunki jak najbardziej właściwe, biorąc pod uwagę sytuację. Chciałbym serdecznie powitać Pana Marszałka, radnych wszystkich tu zebranych, przede wszystkim zebranych mieszkańców ze Stowarzyszenia *Nasz Park*, które w sposób nieugięty walczy przeciw zabudowie historycznych terenów *Parku Śląskiego*. Chciałbym przywitać osoby z *KATO Protestu*, z *Śląskiego Razem*, z Młodzieżowej Rady Miasta Chorzowa, i docenić to, że tutaj jesteście i że walczycie o to żeby deweloperka nie zniszczyła nam parku, bo o to tutaj chodzi od początku. I przyznam, że jestem zaskoczony, że do tego doszło ... Ja przede wszystkim jestem zaskoczony tą niemądrą decyzją o nieprzyznaniu głosu stronie społecznej w sprawie, która budzi tak duże emocje, bo jeżeli ktoś liczył, że nie wykipi, to musiało wykipieć, bo wiadomo, że w tej kwestii dzieją się rzeczy niepokojące. Chcemy głosować audyt krajobrazowy, mamy historię procedowania, która polegała na tym, że na ostatnią chwilę, już po konsultacjach, pojawiła się wrzutka dotycząca historycznych terenów *Parku Śląskiego* i ich zabudowy. Wiemy, że od lat toczy się spór pomiędzy agresywną deweloperką, a mieszkańcami co do tej zabudowy, która nie tylko odbije się na terenach zielonych, ale także spowoduje zakorkowanie Katowic i odbije się negatywnie po prostu na jakości życia wielu Ślązaczek i Ślązaków. I teraz z jednej strony mamy interes społeczny w sposób oczywisty reprezentowany tutaj przez stronę społeczną, przez Stowarzyszenie *Nasz Park*, przez tych wszystkich, którzy chcą chronić *Park Śląski* w jego historycznych granicach, a z drugiej strony mamy twardy interes bardzo określonych firm deweloperskich. I teraz w imię tego interesu, interesu bardzo określonych firm deweloperskich, mieszkańcom Śląska odbiera się głos. W interesie, w bardzo określonym interesie tych firm deweloperskich Państwo Radni i Panie Radne upierają się żeby po raz kolejny przegłosować tą deweloperską wrzutkę, która pozwoli na zabudowę historycznych terenów *Parku Śląskiego*. Podobnie jak wcześniej poprzednia Rada Miasta Chorzowa bardzo uparcie do tego dążyła – więc raz jeszcze – tu sprawa jest naprawdę bardzo prosta. Po jednej stronie jest interes społeczny, interes tych wszystkich, którzy chcą korzystać z zieleni *Parku Śląskiego*, którzy chcą żeby ich

miasta były rozbudowywane w sposób planowy i taki, który jest w interesie społecznym, a po drugiej stronie *gruby hajs* deweloperów. I ja zachęcam do tego żeby zagłosować tym razem za ludźmi. Ja zachęcam do tego żeby tę część dotyczącą *Parku Śląskiego* wyjąć z tego ogólnego głosowania, skoro Państwo dostali jeszcze raz szansę, żeby naprawić swój błąd, żeby naprawić to antyspołeczne głosowanie, które miało miejsce ostatnim razem. I ja osobiście uważam, że w tej kwestii głos mieszkańców jest najważniejszy.

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! ... Przechodzimy do punktu 18...

18. Podjęcie uchwały w sprawie zawarcia Porozumienia o współpracy między Województwem Śląskim i Regionem Hauts-de-France, po uzyskaniu zgody ministra właściwego do spraw zagranicznych (druk VII/226):

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –...proszę o przedstawienie opinii Komisji Współpracy Zagranicznej i Integracji Europejskiej, jej Przewodniczącego, Pana Radnego Pawła Kobylńskiego ...[radny Paweł Kobylński z miejsca: opinia pozytywna]... pozytywna, dziękuję ! Kto z Państwa Radnych chce zabrać głos w tej sprawie ? ... Bardzo proszę, Pan Radny Tomasz Papaj !
- **radny Tomasz Papaj** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Szanowni Państwo ! Ja jeszcze nie zostałem dopuszczony do głosu w poprzednim wydaniu, jeżeli chodzi o druk nr 18(?), Panie Przewodniczący. Jak Pan doskonale widział, zgłosiłem się jako drugi w dyskusji, po Pani Jadwidze Baczyńskiej. Natomiast, no byliśmy świadkiem tego, że po prostu większość decyduje i Pan Marek Kopel, Radny, oczywiście ma prawo zgłaszać wniosek o to żeby ucinąć dyskusję, która jest niewygodna, o którą żeśmy tutaj toczyli ... ja miałem kilka wniosków i kilka argumentów, które chciałem również przedstawić w sprawie druku nr 18, ale nie dane mi było, no bo Państwo po prostu ucięli dyskusję. Szanowni Państwo ! Ta praktyka, ona jest bardzo niebezpieczna, bo ja rozumiem, że może wkrótce nastąpić w Sejmiku taka sytuacja, że każda uchwała, która jest w porządku i Pan Przewodniczący będzie ją dawał, ktoś z Koalicji Obywatelskiej, np. Pan Marek Kopel, będzie zgłaszał za każdym razem wnioski o zamknięcie dyskusji. I w tym momencie demokracja i inne szczytne słowa są funta kłaków warte, Szanowni Państwo. Zamykacie dyskusję społeczną. Co więcej ! Jest Pan niekonsekwentny, Panie Przewodniczący, bo sam Pan powiedział, że radni, i to dzisiaj wybrzmiało na sali Sejmiku, będą mogli zabierać głos, ile będą chcieli, ile zechcą, więc jest to pewna niekonsekwencja – nie wiem, na ile świadoma, na ile nieświadoma, bo sytuacja też rozumiem, jest gorąca. Ale ja też nie rozumiem tej sytuacji dlaczego

strona społeczna ma nie być dopuszczona do dyskusji ważnym w temacie dotyczącym województwa śląskiego. Nie rozumiem tego, natomiast no władza ma swoje przywileje i właśnie one wyszły, że większość głosuje o tym, że tak musi być i koniec. Dziękuję bardzo !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – przed chwileczką się Pan wypowiedział, Panie Radny. Przypominam Państwu, że jesteśmy w punkcie 18. Panie Radny ! Pan jest legalistą i formalistą, z tego co zdążyłem Pana przez ponad rok poznać. Szanuję to. Też to w Panu podziwiam, Panie Radny, naprawdę. Jest Pan legalistą i formalistą. Padły dwa wnioski formalne. Pierwszy Pana Radnego Kowalskiego, który przepadł, czyli nie został uwzględniony oraz drugi Pana Radnego Kopla, który został uwzględniony. Zakończył on dyskusję jednocześnie z przejściem do głosowania. W tej chwili mówił Pan przynajmniej ze dwie minuty, mógł się Pan wypowiedzieć, nie ograniczałem Pańskiego czasu, ani też, broń Boże, nie ingeruję w treść Pańskiej wypowiedzi. Więc może Pan mówić, ile Pan zechce, na jaki temat Pan zechce, byle zgodnie z *Regulaminem Sejmiku*. Był czas na to żeby spróbować o tym podyskutować, wyszedłem naprzeciw, powiedziałem Pani Radnej, że udzielę jej głosu, niech będzie przedstawicielką strony społecznej. Nie chciała. Ale ja się już nie będę w tej chwili tłumaczył. Przechodzimy do procedowania punktu osiemnastego, w którym już jesteśmy, do kontynuowania procedowania tego punktu. Bardzo proszę, o głos poprosił Pan Radny Jan Kawulok. Bardzo proszę !...

- **radny Jan Kawulok** – [wypowiedź bez mikrofonu] ... Szanowni Państwo ! Będę mówił głośno...

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –... Panie Radny ! Pan sobie zdaje sprawę, że to nie będzie w protokole ? Pańska wypowiedź, aby znalazła się w protokole, musi być ujęta do mikrofonu. Proszę skorzystać z mikrofonu mobilnego. Chyba, że z pełną konsekwencją Pan wie, że ta Pańska wypowiedź nie zostanie ujęta w protokole...

- **radny Jan Kawulok** – [wypowiedź bez mikrofonu]² ... radny Sejmiku Województwa Śląskiego ma prawo korzystać z mównicy tego Sejmiku ... Jeżeli Przewodniczący to ma ...[...?]?... ma notatki ... I teraz kilka takich uwag, ponieważ zaczyna być niepoważnie. Byłem przewodniczącym przez kilka lat – Pan Grzegorz Wolnik przyprowadził siedmiu mieszkańców Rybnika, zażądał żeby ich dopuścić do głosu. Zażądał ! I dopuściliśmy. Pani, ta, która w grudniu przyprowadziła organizację, która przyszła tylko po to ...[...?]?... była dopuszczona do głosu...³

² początkowy fragment wypowiedzi słabo słyszalny [przyp. M.J.]

³ dalsza część wypowiedzi całkowicie niesłyszalna [przyp. M.J.]

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – Panie Radny ! Właśnie Pan sobie zaprzeczył w swoich słowach. Najpierw Pan mówi, że nie dopuszczam do dyskusji, a potem Pan mówił 5 minut i 3 sekundy. Proszę Pana ! Panie Radny ! Prosiłem też żeby Pan trochę swoje Koleżanki i Kolegów z klubu zdyscyplinował. Widać, no, no nie panuje Pan nad tym klubem. Proszę w jakiś sposób swój autorytet podnieść i użyć go w takich właśnie sytuacjach. Nie dopuściłem do głosu kogoś, kto jest z zewnątrz – jeszcze raz to powtórzę ! Dziękuję bardzo ! O głos poprosiła Pani Radna Jadwiga Baczyńska. Bardzo proszę, Pani Radna ! Proszę do mikrofonu mówić...

- **radna Jadwiga Baczyńska** – ...nie, nie jest włączony mikrofon, ale ponieważ tak jak powiedziałam, mam zdarte gardło od pracy w szkole, więc nie będę przekrzykiwać, tak jak to mój przedmówca zrobił, bo musiał, niestety. Natomiast, Szanowni Państwo, precedens jaki tutaj ma miejsce dzisiaj mnie po prostu przeraża, jak bardzo pograżyliśmy demokrację. Państwo, którzy są na galerii, nie mieli prawa głosu, ani jedna osoba nie została dopuszczona do głosu. Po drugie – są zastraszani przez jakieś osoby, które podają się za urzędników. Ja nie wiem, kim te osoby są, ale przyszły i kazały ściągać banery pod pretekstem jakiegoś niszczenia zabytków. Kiedy się okazało, bo interweniowałam tam u góry, że jednak nie łamią przepisu niszczenia zabytków tym, że wywieszają baner w sposób bezpieczny i prawidłowy, to przyniesiono jakąś kartkę z jakimiś przepisami i stąd było moje jedno z wystąpień na dzisiejszej sesji. Do chwili obecnej nie zobaczyłam tej kartki. Natomiast, no Pan Przewodniczący i Pan Marszałek zainterweniowali słusznie i pozwolili te banery wywiesić. Natomiast kto tych Państwa zastraszal ? Kto kazał te banery ściągać ? To jest dla mnie bardzo tajemnicze zachowanie. W kontekście tego, że do audytu krajobrazowego, który Państwo głosowaliście po raz drugi dzisiaj – po raz pierwszy miesiąc temu – były wniesione uwagi, w ilości, ja już nie pamiętam, czy to było sześć, czy kilkanaście, czy kilkadziesiąt, ale wszystkie przez Pana Kopla, promujące deweloperkę na terenie *Parku Śląskiego*. Natomiast całość *Parku Śląskiego*, która była konsultowana jako obszar chronionego krajobrazu przez kilka lat we wszystkich konsultacjach społecznych i we wszystkich opracowaniach naukowych *Parku Śląski* w całości, w granicach oryginalnych, tych od samego początku istnienia *Parku Śląskiego*, był zaznaczony jako obszar chronionego krajobrazu. Dlaczego w ostatniej chwili ten zapis został wykreślony ? A oprócz tego rekomendacje do ochrony, czyli krajobraz ... czyli krajobraz priorytetowy, czyli ten teren, który miał być krajobrazem priorytetowym jako wskazanie do ochrony, Pan Kopel wyraźnie cały czas wnioskował o to, aby tereny po MTK zostały z tego, z tej formy ochrony czy rekomendacji do ochrony wycięte. Dlaczego ? Dlaczego Pan Kopel o to wnioskował ? Czy naprawdę Państwo popieracie ten pomysł żeby w miejscu, które ma służyć społeczeństwu, gdzie od wielu pokoleń, od ponad 70 lat przywrócono świetność tego miejsca, to jest unikatowy przykład rewitalizacji terenów poprzemysłowych. I naprawdę Państwo chcecie to zniszczyć poprzez to,

że sobie taki kawałek wytniecie wewnątrz parku – bo to jest wewnątrz, nie na zewnątrz, nie w żadnej otulinie, tylko wewnątrz – i chcecie, żeby tam powstały bloki czy hotel 17-piętrowy ? Czy naprawdę Państwo chcecie ? Czy to jest po prostu odgórny *prikaz* polityczny i głosujecie jak stado pewne przykładowe ? Bo ja nie wierzę w to, że Państwo, którzy ... no jesteście osobami myślącymi, posiadacie wykształcenie i zdajecie sobie sprawę z tego po co tu jesteście, kto na was głosuje i naprawdę jesteście za tym, żeby tam na tym terenie *Parku Śląskiego* powstały bloki i hotele, i parkingi ? No nie wierzę w to, nie wierzę. Głosujecie wbrew sobie. Nie wiem kto wam kazał, ale to jest skandal, że tak zagłosowaliście. Natomiast formalnie zgadzam się z moim przedmówcą, który powiedział, że niedopuszczenie nas do głosu, strony społecznej do głosu, no to jest złamanie prawa, wyłączenie mikrofonu radnemu w dyskusji, przed głosowaniem, to jest złamanie prawa, tak ? Jeżeli chodzi o demokrację, to sięgnęła bruku. I tyle mam w tym momencie do powiedzenia. A jeżeli chodzi o ... bo Pan Przewodniczący zadał mi pytanie, ale nie pozwolił mi odpowiedzieć na nie, ponieważ kazał mi zejść z ambonki, iść gdzieś w kąt odpowiadać, więc odpowiem teraz. Jak trzeba będzie, to do *sześciu króli* tutaj postoję, dopóki Pan Przewodniczący strony społecznej do głosu nie dopuści. Dziękuję !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! ... Szanowni Państwo ! Bardzo proszę Państwa na galerii o spokój. Z wypowiedzią *ad vocem* zgłosił się Pan Radny Marek Kopel ... Szanowni Państwo ! Proszę o spokój !
- **radny Marek Kopel** – Panie Przewodniczący ! Szanowni Radni ! Ja tutaj nie widzę całego społeczeństwa, bo całe społeczeństwo, proszę Państwa, to jest 100 tys. w Chorzowie, 300 tys. w Katowicach, prawie 100 tys. w Siemianowicach. Ja tu widzę garstkę działaczy, macie swoje poglądy, macie prawo je mieć, macie prawo...
- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – Proszę Państwa o spokój na galerii, naprawdę ! Szanowni Państwo ! Mienicie się kulturalnymi ludźmi, a w tej chwili zachowujecie się w sposób nader niekulturalny !
- **radny Marek Kopel** – ...macie prawo mieć swoje poglądy, Proszę Państwa, ale z waszymi poglądami niekoniecznie zgadza się społeczeństwo. Ja jestem mieszkańcem Chorzowa. Od 50 lat znam ... od 50 lat znam park, znam teren, o którym Państwo mówicie i mogę powiedzieć Państwu, że nigdy teren *Targów*, wcześniej *OPT* – obok teren przedsiębiorstwa produkcji filmowej i jeszcze tam był teren uniwersytetu – nigdy ten teren nie pełnił funkcji parkowej i nigdy nie był parkiem – nigdy ! Mówienie o jakimś historycznym parku jest absurdem. Natomiast to było *ad vocem* do Państwa wypowiedzi – *ad vocem* jeszcze chciałem powiedzieć odnośnie odbierania prawa do dyskusji. Dyskusja na temat tej uchwały odbyła się, bardzo długa, bardzo szczegółowa z udziałem strony

społecznej, jak to Państwo się nazywacie. Dzisiaj Pani Radna z tym sympatycznym Panem zablokowała mównicę i uniemożliwiła dyskusję także swoim kolegom ze swojej grupy, czyli z PiS-u. Jedynym rozwiązaniem sensownym było zamknięcie dyskusji i przegłosowanie. Bardzo Pani dziękuję ! Ja się tu czuję dobrze. Pani niech sobie tam stoi do wieczora, jak Pani jest miło. Dziękuję bardzo! ...[głosy w tle]...

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo Panu Radnemu ! Szanowny młody człowieku, to jest Twoja kultura ? Niech mottem dla ciebie będą słowa Juliana Tuwima: *Błogosławiony ten, kto nie mając nic do powiedzenia, milczy*. Proszę bardzo, Pani Radna Beata Białowas !

- **radna Beata Białowas** – pozwolę sobie tylko dlatego przez mikrofon, że jestem trochę przeziębiona, byście Państwo chyba mnie nie słyszeli. Szanowny Panie Przewodniczący ! Szanowni Państwo ! Ja myślę, że większość tutaj zgromadzona na tej sali wie, o co chodzi, Panie Przewodniczący. Chodzi o to żeby słuchać ludzi. Dlatego, że ja tylko przypomnę, że my nie jesteśmy wybierani po prostu przez jakieś niewidzialne byty, tylko jesteśmy wybierani jako radni Sejmiku Województwa Śląskiego głosami mieszkańców. I kiedy odbywa się taka sesja, Panie Przewodniczący, bez względu na to, kto jest po jakiej stronie – czy się zgadza, czy nie zgadza – mamy obowiązek wysłuchać mieszkańców województwa śląskiego, którzy mieli nam do przekazania informacje. Ja nie wiem, co Państwo chcieli nam przekazać, bo Pan Przewodniczący to uniemożliwił, więc ja mam takie publiczne pytanie: czego Państwo się boicie, że nie pozwalacie wypowiadać się mieszkańcom województwa śląskiego ? Bo ja chcę to dzisiaj publicznie powiedzieć, ja nie mam wiedzy, co Państwo chcieliście nam przekazać, dlatego że zostało to nam uniemożliwione dzisiaj. I taka za darmo diagnoza dla Państwa. Przegraliście ostatnie wybory i przegracie kolejne, i będziecie je ciągle przegrywać, dlatego że nie słuchacie ludzi ... Chcę powiedzieć, że ja bardzo chciałabym wiedzieć co Państwo chcieli nam dzisiaj tutaj przekazać i zostało to uniemożliwione. Tak, że Panie Przewodniczący, dopóki tu jeszcze jesteśmy, Pan ma szansę zmienić tą swoją decyzję. Być może to jest ten moment.

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo Pani Radna ! I Pani Radna ! Ja na sesji, w której pierwszy raz uchwalaliśmy audyt krajobrazowy, udzieliłem trzem przedstawicielom po 5 minut, każdy z nich mówił po 20. Ja myślę, że wiemy, co dzisiaj Państwo chcieli powiedzieć, bo oni to już wyrazili w swoich słowach. Bardzo proszę, Pan Radny Dariusz Starzycki !

- **radny Dariusz Starzycki** – Panie Przewodniczący ! Szanowni Państwo ! Drodzy Goście ! Panie Przewodniczący ! Pan przed chwilą powiedział, że podczas pierwszej dyskusji udzielił Pan głosu stronie społecznej. Warto też przypomnieć

po czyjej interwencji, bo też miał Pan takie zapędy, żeby nie dopuścić do tej dyskusji, dopiero zdecydowany sprzeciw klubu Prawa i Sprawiedliwości spowodował, że Pan się zgodził na wystąpienie tych trzech osób. Panie Przewodniczący ! ... Ja kiedyś tutaj na tej mównicy mówiłem...

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – Panie Radny ! Przepraszam, mogę zadać Panu pytanie ? Mogę ?...

- **radny Dariusz Starzycki** –...mogę skończyć ?...

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –...ale, bo w tej chwili to jest do tego, co Pan mówi. To klub Prawa i Sprawiedliwości przyszedł do mnie, czy ja przyszedłem do klubu Prawa i Sprawiedliwości ?

- **radny Dariusz Starzycki** –...powiem teraz...

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –...w sprawie udzielenia stronie społecznej głosu, więc bądźmy precyzyjni...

- **radny Dariusz Starzycki** –...klub jasno wtedy powiedział, że nie zaakceptuje takiej sytuacji, że Pan odmówi udzielenia głosu. I takie było nasze stanowisko. W związku z tym Pan się łaskawie wtedy zgodził na to żeby trzy osoby wystąpiły i zabrały głos. Panie Przewodniczący ! Kiedyś tutaj na tej mównicy mówiłem o tym, kiedy toczyła się dyskusja na temat jednego z naszych radnych, kiedy próbowano go ... przegłosować możliwość zwolnienia go z pracy, kiedy procedował Pan niezgodnie z regulaminem – Pan wtedy powiedział, że to jest tylko regulamin. To jest tylko regulamin. I dzisiaj jest dalsze postępowanie tego Pana działania w stosunku do szacunku, jeśli chodzi o tutaj Sejmik i o radnych. Nie dość, że mamy taką sytuację, jaką mamy, że radni mają kłopot z tym żeby zabrać głos. Pierwszy raz się spotykam w historii samorządu tutaj województwa, że ktoś wyłączył mikrofony. To jest niesamowite, jeśli chodzi zaś o to żeby powiedzieć o tym i zwracać uwagę odnośnie, że ten Pan młody tutaj z Panią Radną wyszli na mównicę – warto sobie przypomnieć, rok 2016 to się działo w Sejmie, kiedy posłowie Koalicji Obywatelskiej na kilka tygodni wyłączyli Sejm w ogóle z użytkowania. To takie standardy. I teraz tak ! Mówimy tutaj o Koalicji Obywatelskiej, o Platformie Obywatelskiej, to gdzie jest ta wasza obywatelskość ? Tam są Ci obywatele, którzy dzisiaj przyszli zabrać głos, a wy im ten głos odbieracie ... Warto się nad tym zastanowić. I na koniec, Panie Przewodniczący ! Ja bym proponował, żeby się Pan skupił na prowadzeniu tutaj Sejmiku, a nie zwracał uwagę naszemu Przewodniczącemu. Pan Przewodniczący jest przewodniczącym klubu Prawa i Sprawiedliwości – jeżeli radni uznają, że w jakiś sposób inaczej będą chcieli, żeby był prowadzony klub, to sami podejmą decyzję. Nie Pan jest od tego żeby nas pouczać, czy pouczać Pana

Przewodniczącego, jak ma postępować w imieniu klubu Prawa i Sprawiedliwości. To tak na przyszłość. Szanowny Panie Przewodniczący ! Mam nadzieję, że wrócą tutaj standardy, standardy wolności słowa dla radnych i dla mieszkańców. Dziękuję !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –...dziękuję bardzo ! Panie Radny ! Jako Przewodniczący Sejmiku mam kontakt z szefami klubów. Pani Radna Baczyńska, jeszcze raz to powtórzę żeby to wybrzmiało, przyprowadziła osobę z zewnątrz. Prosiłem Pana Przewodniczącego klubu, żeby zainterweniował, żeby w jakiś... Wiceprzewodniczącego, przepraszam, Pana Kowalskiego. Miałem nadzieję, że to na klubie omówicie ten temat, ale jak widać żeście go nie omówili. I mikrofon nie jest dla Pana wyłączony, czego dowodem była przed chwilą Pańska wypowiedź ... Nie jest wyłączony, Panie Radny ! Chce Pan jeszcze raz zabrać głos ? Bardzo proszę, zapraszam ! Gdzie Pan widzi problem? Bo ja szczerze mówiąc go nie widzę. Ja widzę problem w tym, że przychodzi człowiek z zewnątrz – aczkolwiek o sympatycznej aparycji i nic do niego nie mam – wchodzi na mównicę i tam stoi. Czy tu Pan nie widzi problemu ? Widzi Pan problem w tym, że Pan musi mówić do mobilnego mikrofonu, ale nie widzi Pan problemu, że obok, po prawej stronie stoi człowiek, który przeszkadza nam w obradach. No teraz akurat nie przeszkadza, ale powiedział mi to wyraźnie, w przerwie, że chce zabrać głos i on stąd nie zejdzie, dopóki głosu nie zabierze, więc on wprowadził w tej chwili obstrukcję, proszę Pana. I o ... nawet sam to przyznał i przytakuje. Więc ja nie będę się z nikim siłował, Panie Radny. A Pan jak będzie chciał zabrać głos jeszcze 33 razy, zapraszam do zgłoszenia się. Proszę bardzo, Pani Radna Beata Kocik !

- **radna Beata Kocik** – Panie Przewodniczący ! Zarządzie ! Koledzy i Koleżanki Radni ! I zaproszeni Goście ! Szczerze mówiąc, przyznam się, że miałam nie zabierać głosu akurat w tym punkcie, ponieważ uważałam, że będzie to merytoryczna dyskusja, czyli tak jak już koledzy i koleżanki z mojego klubu, jak również moja koleżanka Jadwiga mówiła, że odbędzie się to w cywilizowany sposób. Mamy demokrację, mamy wolność słowa. Nasi koledzy i koleżanki często właśnie na tej sali noszą czerwone serduszka, mając Polskę w sercu – mówiąc mając Polskę w sercu, to również w sercu mają swoich wyborców, czyli naszych wyborców. A wiadoma sprawa jest, wiadoma rzecz jest, że tak jak wspominali moi koledzy, my nie znaleźliśmy się tu znikąd. Zostaliśmy wybrani przez mieszkańców województwa śląskiego. I niejednokrotnie, w takich czasami konfliktowych sytuacjach powtarzam, że my jesteśmy dla mieszkańców, a nie mieszkańcy dla nas. I Panie Przewodniczący ! Z całym szacunkiem do Pana, ponieważ do tej pory nie było takiej sytuacji, może jakieś poszczególne, że były niedopuszczane osoby z zewnątrz, że nam czasami odbierano głos. Natomiast ta sytuacja jest niedopuszczalna i nie powinna mieć miejsca. Tym bardziej przypominam, że nasz Wiceprzewodniczący klubu, Bartłomiej Sabat, złożył

formalny wniosek. Czy tak trudno, Koledzy i Koleżanki, było go przegłosować? Miały tylko trzy osoby wystąpić i mówić po pięć minut...

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –...dla porządku, Bartłomiej Nowak. Nowak, Pani Radna. Tak?... Kowalski !

- **radna Beata Kocik** –...Kowalski, przepraszam ! Przepraszam, Bartek Kowalski. W każdym bądź razie tak trudno było przegłosować ten wniosek ? Nie dyskutowaliśmy, nie byłoby teraz tej dyskusji, strona społeczna by się wypowiedziała. A tak, to naprawdę rosną takie wątpliwości, i to bardzo duże wątpliwości, w sensie takim, że co jest do ukrycia ? Czego się boicie ? Zadanych pytań, na które nie musicie odpowiedzieć ? Prawda ? Bo często nie odpowiadacie. ... Czy są jakieś fakty, o których my, radni opozycji, czyli klub Prawa i Sprawiedliwości, nie wiemy ? I z taką, niestety, niewiedzą, my wszyscy pójdziemy do domu, strona społeczna się rozejdzie. Ale czy na tym polega kochani demokracja ? No przecież tak walczyście o tą demokrację. To znaczy, ja nie pytam, ja nie pytam, bo Pan jest długoletnim radnym i był Pan przewodniczącym i z tego co pamiętam, nigdy nie doszło do takiej sytuacji. Nie, nie, nie, absolutnie, absolutnie się nie zgadzam ! I tak jak powiedział mój przedmówca tym razem, Darek Starzycki, przepraszam Bartku za to przejęzyczenie, niestety powiedział Pan do naszego przewodniczącego klubu. No myślę, że już tutaj padły dzisiaj takie słowa, że niepotrzebnie nasz Przewodniczący zwraca uwagę, może źle się odzywa do naszych urzędników. Tego też na początku nie zauważyłam, a chyba dobrze wiecie, że rolą przewodniczącego klubu nie jest dyscyplinowanie nas radnych, tylko my wypracowujemy nowe uchwały i to, co nasz klub robi tutaj w Sejmiku. Tak, że Drodzy Państwo, teraz zwracam się do strony społecznej. Ja mogę tylko nad tym ubolewać co się wydarzyło i myślę, że prawda wcześniej czy później wypłynie na wierzch. Dziękuję bardzo !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! Z wnioskiem formalnym zwróciła się Pani Radna Jadwiga Baczyńska. Bardzo proszę, Pani Radna !

- **radna Jadwiga Baczyńska** – dziękuję bardzo Panie Przewodniczący ! Rozumiem, że dalej muszę do tego przenośnego mikrofonu mówić, bo te nie działają, zostały wyłączone. Ja chciałam złożyć wniosek formalny o reasumpcję tego nielegalnie przeprowadzonego głosowania, bez dyskusji nie tylko strony społecznej, ale również bez dopuszczenia do głosu radnych. Dlatego bardzo proszę, aby już po wyrażeniu tych naszych opinii i mam nadzieję, że jednak dopuści Pan do głosu stronę społeczną, głosowanie przeprowadzić jeszcze raz. A przy okazji, skoro już padło, Pani Beata Kocik, Pani Radna wspomniała, ja chciałam dopytać czy jest Pan Bartłomiej Sabat na sali, czy nie ma Pan Radny?

Nie ma na sali, tak ? Bo wydawało mi się, że już mógłby być i uczestniczyć w obradach Sejmiku, skoro pobiera dietę. Wiem, że ta dieta nie wystarczy na jego obecne koszty, ale to jednak obowiązek obywatelski. Dziękuję bardzo !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – Pani Radna ! Bardzo proszę Pani, wniosek formalny o reasumpcję, ale trzeba podać uchybienie formalne. W jaki sposób ? Czy nie miała Pani możliwości zagłosowania ? Czy Pani się pomyliła ?
- **radna Jadwiga Baczyńska** –...nie, ponieważ radni nie zostali dopuszczeni do głosu przed głosowaniem...
- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –...no to ja poproszę żeby się Pan Mecenas wypowiedział, bo według mnie to nie spełnia standardu wniosku formalnego, ale bardzo proszę Pani Mecenasie !
- **Pan Józef Koczar, Dyrektor Departamentu Obsługi Prawnej i Nadzoru Właścicielskiego Urzędu Marszałkowskiego** – Szanowni Państwo ! Wnioski formalne dotyczą wadliwości samej procedury głosowania, a to o czym Pani wspomina dotyczy dyskusji nad wnioskiem. Natomiast został przez Sejmik przyjęty wniosek o zamknięcie dyskusji, co znaczyło, że w tym momencie kończy się omawianie i przedstawianie poglądów poszczególnych radnych, a przystępuje się do głosowania. Stąd trzeba by, Pani Radna musiałaby sformułować wniosek dotyczący wadliwości samego procesu głosowania.
- **radna Jadwiga Baczyńska** – ja rozumiem, że Pan Mecenas odrzuca potrzebę tego...
- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –...znaczy nie, Pani Radna ! Spokojnie, jeszcze nic nie odrzucamy. Proszę wskazać na wady formalne tego głosowania...
- **radna Jadwiga Baczyńska** – wyłączenie mikrofonu i niedopuszczenie radnych do dyskusji. Decyzja została podjęta bez należytej wiedzy...
- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –...Pani Radna ! Ja przepraszam, naprawdę nie chcę być złośliwy, ale to przecież Pani powinna wiedzieć, na czym polega procedura głosowania. Reasumpcja może dotyczyć procedury głosowania, nie samego omawiania, merytoryki czy tam treści, tylko procedury głosowania. Ja na przykład złożyłem wniosek o reasumpcję, ponieważ zniknęło mi z ekranu przed zagłosowaniem okienko i nie miałem możliwości. I to było uchybienie proceduralne. Jeżeli Pani takie wskaże, ja poddam ten wniosek pod głosowanie, to nie jest dla mnie problem...

- **radna Jadwiga Baczyńska** –...no mi zniknął tutaj głos w tym mikrofonie i dlatego nie mogłam zabrać głosu, mimo tego, że no mam zdjęcie zrobione, więc udowodnię, jeżeli trzeba, że 27 minut trwała moja notabene wypowiedź, a mikrofon był nieczynny...

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –...dobrze, dla porządku ja poddam ten wniosek. Proszę go sformułować u służb technicznych. Bardzo proszę ! ... Szanowni Państwo ! Ja proponuję dla porządku – zamknijmy punkt 18., bo jesteśmy w niego trakcie i przejdziemy do Pani wniosku, dobrze ? To będzie z czysto proceduralnych też powodów dla nas lepsze. Szanowni Państwo ! Jesteśmy w punkcie osiemnastym – podjęcie uchwały w sprawie zawarcia porozumienia o współpracy między Województwem Śląskim i Regionem Hauts-de-France po uzyskaniu zgody ministra właściwego do spraw zagranicznych – druk nr VII/226. Przedstawiliśmy już opinię komisji. Zgodnie z artykułem 77 ust. 2 ustawy o samorządzie województwa, uchwały dotyczące inicjatyw zagranicznych zapadają bezwzględną większością ustawowego składu Sejmiku. W takim razie otwieram głosowanie....

Głosowanie nad uchwałą:

za	35
przeciw	0
wstrzym.	0

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –...teraz niejako wracamy do punktu siedemnastego, czyli będziemy rozpatrywać wniosek formalny Pani Radnej Jadwigi Baczyńskiej o reasumpcję głosowania nad podjęciem uchwały w sprawie *Audytu krajobrazowego województwa śląskiego*. Pani Radna wskazywała na uchybienie związane z niemożliwością przez Panią zagłosowania, tak, czy...?

- **radna Jadwiga Baczyńska** –...nie ! Był wyłączony mikrofon, w związku z tym nie mogliśmy zabrać głosu jako radni. Strona społeczna również nie została dopuszczona do głosu, co dla mnie jest nie formalnym błędem w głosowaniu, ale absolutnym pogrążeniem demokracji. Natomiast to, że radni nie zostali dopuszczeni do głosu i moja wypowiedź trwająca 27 czy 28 minut była wypowiedzią milczącą, ponieważ mikrofon był wyłączony. Ja tutaj cały czas stałam.

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –...no dobrze, ale trzeba, żeby to też wybrzmiało. Miała Pani możliwość zagłosowania, bo głosowała Pani w tym głosowaniu, czy nie ? Bo nie wiem teraz, ja już się trochę pogubiłem...

- **radna Jadwiga Baczyńska** –...ale nie miałam wszystkich wiadomości. Chciałam wysłuchać i strony społecznej...
- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –...Pani była *za, przeciw*, czy *wstrzymała się* ?
- **radna Jadwiga Baczyńska** –...no ja zmieniłam swoją decyzję w tej chwili, więc chciałabym na podstawie tego, co usłyszałam w dyskusji po głosowaniu.
- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –...Pani Radna ! Proszę o konkretną odpowiedź – zagłosowała Pani w tym głosowaniu, czy nie ?
- **radna Jadwiga Baczyńska** –...ja zmieniłam decyzję w tej chwili, ponieważ usłyszałam, co usłyszałam po...
- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –...a jak Pani zagłosowała wcześniej ?
- **radna Jadwiga Baczyńska** –...ale to nie będę teraz tego wyrażała. Ja proszę, zgłaszam wniosek formalny o reasumpcję głosowania...
- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –...ale mogę się dowiedzieć, jak Pani głosowała wcześniej ? Przecież to jest w systemie, no to przecież to nie jest żadna tajemna wiedza, Pani Radna. Może to Pani wybrzmieć z Pani ust ?
- **radna Jadwiga Baczyńska** –...nie no, założmy, że Pan Kopel mnie przekonał, że tutaj warto lobbować ten siedemnastopiętrowy hotel i tę mieszkaniówkę sześciopiętrową w *Parku Śląskim* z wielopoziomowym parkingiem. I chciałabym...
- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –...dobrze, Pani chce zmienić swoją decyzję, bardzo proszę. Przyjęliśmy. Jak ma brzmienie ten wniosek ? ... Pan ... po prostu, dobrze. Tak, głosujemy w tej chwili wniosek o reasumpcję głosowania. Wniosek Pani Radnej o reasumpcję głosowania. Mówi, że się pomyliła lub że zmieniła zdanie, to nie wiem, jak ... wniosek musimy formalny przegłosować. Pani Radna mówi, że się pomyliła i chce żeby wybrzmiało to w tym, nie wiem ... Dobrze ! Szanowni Państwo ! Dla porządku każdy ma prawo przyjąć ten wniosek lub odrzucić. Proszę o ... otwieram głosowanie. Głosujemy nad wnioskiem Pani Radnej Baczyńskiej. Bardzo proszę ... Proszę, proszę Panie Radny do mikrofonu, udzielam Panu głosu...

- **radny Grzegorz Wolnik** – Szanowni Państwo ! Ja bardzo przepraszam, ale poziom demagogii osiągnął *level max*. To po pierwsze. Po drugie, to jest anarchia. To każdy radny może wyjść i powiedzieć, że on żąda reasumpcji głosowania, które się odbyło, nie wiem, trzy tury głosowań temu. Tu nie ma żadnej podstawy. Pani Radna zagłosowała, Pani Radna notabene, która znana jest z tego, że wymyśliła sobie osie widokowe w parku i chciała wycinać jako pracownica *Parku* tysiące drzew i dzisiaj leje krokodyle łzy – artykuły są w gazetach, i Pani dzisiaj robi obstrukcję i udaje Pani po prostu niewinne dzieciątko. Są granice proszę Pani. Są granice. Mogę w każdej chwili służyć artykułami z gazet na temat Pani pomysłów, ale nie o tym w tej chwili mowa. Nie możemy doprowadzić do tego, że każdy kto sobie coś wymyśli i coś zgłosi, że będziemy to przegłosowywać. Tu nie ma żadnego powodu do reasumpcji, a jeżeli jest, to proszę mi go pokazać w regulaminie. Dziękuję !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –...dobrze, dziękuję Panie Radny ! Pani Radna Jadwiga Baczyńska. Pan Mecenase mi podpowiada najprostszy sposób. Jeżeli Pani się pomyliła, proszę zgłosić do protokołu poprzedniego głosowania, że Pani się pomyliła i żeby to zapisali na inny głos, tak jak to wcześniej zrobiła Pani Radna ... Państwo Radni ! W ramach punktu *interpelacje, oświadczenia i wnioski radnych* udzielę Pani głosu ... Panie Mecenase ! Ja bardzo bym prosił żeby się Pan wypowiedział w tej sprawie.

- **Pan Józef Koczar, Dyrektor Departamentu Obsługi Prawnej i Nadzoru Właścicielskiego Urzędu Marszałkowskiego** – Szanowni Państwo ! Jeżeli chodzi o wnioski formalne, to one rzeczywiście powinny być związane z procedurą głosowania. Sposób postępowania, jeżeli doszło do pomyłki w głosowaniu, no to jest pewna dobra praktyka, że radny, który pomylił się w trakcie głosowania, prosi o odnotowanie tego faktu w protokole i my jesteśmy w stanie sobie z tym poradzić. Natomiast stosowanie metody reasumpcji głosowania w sytuacji, kiedy radny głosował tak, a potem z różnych przyczyn chce zmienić głosowanie, w inny sposób, no to moglibyśmy żadnej procedury głosowania nie zakończyć i głosować w nieskończoność uchwały Sejmiku. Więc proponuję skupić się na kwestiach formalnych, jeżeli takie są, bo do tej pory w wypowiedzi Pani Radnej nie dostrzegłem uchybień formalnych w głosowaniu – tok myślowy Pani Radnej jest dla mnie nie do końca zrozumiały. A jeżeli się Pani pomyliła w procedurze głosowania, to proszę odnotować to, czy zgłosić wniosek o odnotowanie tego w protokole.

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo Panie Mecenase ! W związku z tym, że nie rozpoczęliśmy jeszcze procedury, kto za, przeciw i tak dalej, proszę o anulowanie tego głosowania ... Ale Pani Radna, Pani teraz naprawdę stosuje obstrukcję. Naprawdę. Wypowiadała się Pani w tym punkcie już trzy razy, cztery razy, pięć razy. Szanowni Państwo ! Ja najmocniej

przepraszam. Pani chce, to niech Pani dalej mówi dobrze. Tu jakiś porządek musimy w tym wprowadzić, naprawdę. Pani Radna ! Torpeduje Pani obrady każdej sesji Sejmiku, naprawdę, no prawie każdej. Zawsze ma Pani jakiś problem. Dziękuję bardzo ! Przechodzimy do punktu 19...

19. Podjęcie uchwały w sprawie zmiany przedstawiciela Sejmiku Województwa Śląskiego w Radzie Społecznej Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Szpitala Psychiatrycznego z siedzibą w Toszku na kadencję 2024-2028 (druk VII/211):

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – w dniu 29 maja br. do Kancelarii Sejmiku wpłynęło pismo z rezygnacją z funkcji członka rady społecznej wspomnianego szpitala. Osoba ta była rekomendowana przez klub radnych Koalicji Obywatelskiej. Klub zgłasza w to miejsce kandydaturę Pana Łukasza Sitka. Kancelaria Sejmiku jest w posiadaniu stosownych oświadczeń. Czy ktoś z Państwa chce zabrać głos w tym punkcie ? ... Nie widzę ! Przechodzimy zatem do głosowania ... Kto z Państwa jest za przyjęciem uchwały przedstawionej na druku VII/211, uzupełnionej w paragrafie 2 o nazwisko kandydata...

Głosowanie nad uchwałą:

za	33
przeciw	1
wstrzym.	1

20. Podjęcie uchwały w sprawie wskazania kandydata Sejmiku Województwa Śląskiego na członka Regionalnej Rady Ochrony Przyrody (druk VII/212):

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – pismem z dnia 30 maja br. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska zwróciła się z prośbą o wskazanie kandydata Sejmiku do Regionalnej Rady Ochrony Przyrody na kolejną kadencję. Pismo zostało skierowane do Komisji Środowiska i Gospodarki Wodnej, która zarekomendowała Przewodniczącego, Pana Radnego Bronisława Karaska. Czy ktoś z Państwa Radnych chce zabrać głos w tym punkcie ? ... Nie widzę ! Przechodzimy zatem do głosowania ... Kto z Państwa jest za przyjęciem uchwały na druku VII/212, uzupełnionej w paragrafie 1 o nazwisko radnego Bronisława Karaska...

Głosowanie nad uchwałą:

za	34
przeciw	0
wstrzym.	1

21. Podjęcie uchwały w sprawie zmiany uchwały Nr VI/62/5/2023 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 20 listopada 2023 roku w sprawie przyjęcia Regulaminu określającego wysokość stawek i szczegółowe warunki przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego, szczegółowe warunki obliczania i wypłacania wynagrodzenia za godziny nadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw oraz wysokość nagród ze specjalnego funduszu nagród dla nauczycieli szkół i placówek oświatowych, dla których organem prowadzącym jest Województwo Śląskie (druk VII/228):

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –...proszę o przedstawienie opinii Komisji Edukacji, Nauki i Kultury, jej Przewodniczącą, Panią Radną Lucynę Ekkert ...[radna Lucyna Ekkert, z miejsca: opinia pozytywna]... dziękuję bardzo ! Czy ktoś z Państwa Radnych chce zabrać głos w tej sprawie ? ... Jest, bardzo proszę, Pan Radny Grzegorz Wolnik i ... aha, to jest z poprzedniego, dobrze, dobrze. Już zakończę, dobrze ! Bardzo proszę, Pan Radny Tomasz Papaj ! Bardzo proszę !
- **radny Tomasz Papaj** – Panie Przewodniczący ! Panie Marszałku ! Szanowni Państwo ! Mam właściwie dwa pytania dotyczące tego druku uchwały, projektu, mianowicie ... słaba słyszalność, tak, jednak to włączenie tego mikrofonu byłoby wskazane, ale będę mówił donośnie, proszę Państwa. Jeżeli chodzi o uzasadnienie, to brak mi jest tam informacji dotyczącej konsekwencji finansowych, jeżeli chodzi o podwyższenie o 3 % tych stawek, o których jest mowa w uchwale. I miałbym prośbę, aby była odpowiedź na to ile będzie to dotyczyło i jakie będą konsekwencje dla budżetu Województwa Śląskiego. To jest pytanie nr 1. Natomiast drugie, być może to jest zawite w tej uchwale, ale to nie jest jasno wytłumaczone, że specjalny fundusz nagród dla nauczycieli szkół i placówek oświatowych tam nie jest poruszony. I pytanie czy ten specjalny fundusz też o 3% wzrośnie, czy o 3 punkty procentowe, ale chyba o 3 %? Czy po prostu to jest z automatu jeżeli wzrosną te wynagrodzenia, to biorąc pod uwagę różnego rodzaju uwarunkowania prawne, te 3 % na tak naprawdę fundusz nagród nauczycieli i szkół placówek oświatowych wzrośnie. No i jeden komentarz, proszę Państwa. Narodowy Bank Polski mówi, że średnioroczna inflacja 2025 to

jest 4,9. Natomiast na rok 2026 Rada Ministrów – 3,8, Narodowy Bank Polski – 3,4. A my tylko o 3% podnosimy. Dziękuję !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo ! O odpowiedź poproszę Panią Dyrektor Kwaśniewską. Bardzo proszę Pani Dyrektor !

- **Pani Anna Kwaśniewska, Dyrektor Departamentu Edukacji Urzędu Marszałkowskiego** – Panie Przewodniczący ! Szanowni Państwo Radni ! Jeżeli chodzi o skutki finansowe, to będzie to koszt 572 tys. 435 zł. I jeżeli, odpowiadam na drugie, dotyczy, ta regulacja dotyczy tylko podwyżek za warunki trudne. Wszystkie inne kwestie będą w dalszym ...[głos z sali, poza nagraniem]... nie ! Dziękuję bardzo !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – dziękuję bardzo Pani Dyrektor ! W związku z powyższym przechodzimy do głosowania...

Głosowanie nad uchwałą:

za	32
przeciw	0
wstrzym.	2

22. Ocena zasobów pomocy społecznej. Województwo śląskie 2025 – informacja:

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –...jest to dokument o charakterze sprawozdawczym, przedkładany co roku przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej. Otrzymali go Państwo w wersji elektronicznej 18 czerwca br. ... Radzę Państwu Radnym zapoznać się. Bardzo dużo ciekawych informacji, szczególnie tak do strony 60., naprawdę bardzo istotne dla naszej działalności informację. Czy ktoś z Państwa Radnych chce zabrać głos w tej sprawie ? ... Nie widzę ! Dziękuję ! Przechodzimy do punktu 23...

23. Sprawozdanie z działalności Zarządu Województwa Śląskiego w okresie pomiędzy sesjami:

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –...komplet materiałów wysłano Państwu w formie elektronicznej 20 czerwca br. Czy są pytania do przedłożonego sprawozdania ? ... Nie widzę ! Dziękuję ! Przechodzimy do punktu 24...

24. Interpelacje, zapytania, wnioski, oświadczenia radnych:

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – przypominam Państwu, że ... interpelacje i wnioski mają mieć formę pisemną. Bardzo proszę, kto z Państwa Radnych chce zabrać głos ? W kolejności do głosu zapisali się radni ... Pan Jan Kawulok. Bardzo proszę Panie Radny !
- **radny Jan Kawulok** – czy można by już to odblokować, czy jeszcze nie ?
- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – Panie Radny ! Jeżeli Pan zejdzie z mównicy, to ja chętnie odblokuję głos – Pan, który stoi obok ! A jeżeli nie, no to trudno, no ja nie będę polemizował tutaj z Panem, więc bardzo proszę, Panie Radny !
- **radny Jan Kawulok** – Szanowni Radni ! Przepraszam, że nie z mównicy, no ale została zablokowana przez Pana Przewodniczącego. Panie Przewodniczący ! Ja miałbym taką bardzo dużą prośbę do Pana. Ja zawsze lubię się w życiu uczyć i bardzo proszę jakieś takie uwagi o mojej, no, ze słabszych prowadzeniach, żeby to w kuluarach. Jesteśmy obecnie z tego samego okręgu wyborczego. Pięć razy radnym mnie wybierali, mieszkańcy Ziemi Cieszyńskiej, Żywieckiej, Bielskiej. I takie publiczne, na każdym kroku wytykanie, że jestem niedouczonej, że nie umiem czytać, no po prostu jest mi zwykle głupio. Niech Pan mnie poprosi na konwencie, przed konwentem, powie, w którym miejscu się mam zmienić, ja chętnie poczytam. Natomiast to, że my się różnimy, że ja nigdy się nie pogodzę z tym, z Panem Mecenasej również, że jeżeli regulamin mówi, że radny ma prawo zabrać dwa razy głos w danym punkcie i ten sam regulamin mówi, że można złożyć wniosek formalny o zamknięcie dyskusji, to ja to rozumiem tak – oczywiście po tych dwóch wystąpieniach. No bo w ten sposób, to co Pan powiedział, moglibyśmy każdą uchwałę zawsze bez dyskusji...
- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –...ale Panie Radny, po co kończyć dyskusję po dwóch wystąpieniach, skoro trzeci raz nie mogą wystąpić ?
- **radny Jan Kawulok** –...bardzo często mi się zdarzało, że radni występowali czwarty raz. Natomiast po co zwoływać radnych, jeżeli wniosek większości uniemożliwia zabranie głosu ani jednemu radnemu ? Było to miesiąc temu, kiedy głosowaliśmy problem uchodźców, było to dzisiaj – więc ja bardzo bym prosił o ten regulamin omówić na konwencie, ewentualnie doprecyzować, bo część z nas tutaj przyjeżdża i tak dalej. Natomiast mówię, to, że mnie wybrali szefem klubu, tutaj bardzo dziękuję Koleżance Beacie, to na szczęście wybierają to ludzie Prawa i Sprawiedliwości, a nie trzeciej czy czwartej drogi. I dopóki ja będę szefem tego klubu, to będę decydował o tym. U nas jest bardzo rzadko dyscyplina, zauważcie. O wiele u was jest tego. U nas nigdy nie ma wniosku, żeby zamknąć

dyskusję bez dyskusji. My mamy jednak to poczucie praworządności zupełnie inne i takie będzie. I tutaj faktycznie myślę, że dzisiaj ta sesja by była dawno się skończyła, jakbyśmy jedną osobę dopuścili na te pięć minut, to co powiedziałam rano na konwencie. Tak jak powiedziałem, radny Wolnik przyprowadził kiedyś siedmiu ... osób z Rybnika, dopuściłem. Kiedyś na kolejnej sesji 24 posłów przyszło, też ich dopuściłem. O godzinie 7.00 ... 19.00 dopuszczałem ostatnią osobę. Demokracja jest trudna. Czasami trzeba pomyśleć z drugiej strony. Nic, uważam, że dzisiaj ewidentnie Pana upartość i, że tak powiem, no, krytykowanie szefa klubu PiS-u, można, i to będzie na pewno następnym razem, ale bardzo Pana proszę żebyśmy, jako osoby z tego samego okręgu wyborczego, z cieszyńskiego, z żywieckiego, to jest ten sam, żebyśmy się próbowali dogadać, żeby nie było tak takiej tej połajki [?]. Ja wiem, że Pan jest młodszy, że Pan dużo więcej się uczy, ale ja też chętnie posłucham i będę się starał poprawić. Dziękuję !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –...dziękuję bardzo Panie Radny ! Muszę przyznać, że wszystkie moje wypowiedzi, które Pana dotknęły – tak Pan przed chwilą powiedział – były niejako moją ripostą na Pańskie zarzuty co do prowadzenia obrad przeze mnie, więc jeżeli Pan nie będzie, że tak powiem, wytykał mi błędów, które Pan uważa, że są błędami w prowadzeniu obrad, to ja również, ja naprawdę nic do Pana Radnego nie mam i nie czerpię przyjemności z tego żeby zwracać komukolwiek uwagę. Co do szefa klubu. Panie Radny ! Przenosząc to na sportowy język, jest Pan kapitanem drużyny. Jeżeli jeden zawodnik biega po boisku i łapie piłkę w rękę i robi to permanentnie przez połowę meczu, to sędzia zwraca się do kapitana, tak ? Czy też zawodnicy innej drużyny zwracają się do kapitana, skoro do tego zawodnika nie można dotrzeć – więc ja zwróciłem się do kapitana tej drużyny, jaką jest klub Prawa i Sprawiedliwości radnych i poprosiłem o interwencję. Pan to mógł zrobić lub nie musiał, ja to szanuję. Macie takie wewnętrzne ustalenia ...[radny Jan Kawulok z miejsca, bez mikrofonu]... tak, dokładnie ! Pan się nie zgadzał z sędzią, czyli Pan uznaje, że można brać piłkę w rękę i biegać po boisku, grając w piłkę nożną. To jest Pańskie prawo. Ma Pan do tego prawo, owszem. Natomiast co do uszczypliwości, no kto się czubi, ten się lubi. Panie Radny ! Ja naprawdę zawsze z uśmiechem do Pana podchodzę, zarówno tak jak i do Pani Radnej Baczyńskiej. Nigdy nie chowam w sercu żadnych żali ani waszych uwag. Przyjmuję je, że tak powiem do przemyślenia, czasem długo o nich myślę, dochodzę do wniosku, że w większości miałem rację, ale życzę wszystkiego dobrego, naprawdę w pracy radnego i szefa klubu życzę Panu naprawdę sukcesów. Bardzo proszę, Pan Radny Stanisław Gmitruk !

- **radny Stanisław Gmitruk, Wiceprzewodniczący Sejmiku** – z uwagi na aktualną sytuację organizacyjno-techniczną pozwolę sobie z miejsca wygłosić interpelację, tym bardziej, że zgodnie z regulaminami mam przygotowaną w formie pisemnej ... nie zmieszczę się ... A więc Szanowni Państwo, chcę nam

wszystkim przypomnieć, że weszły w życie przepisy wynikające z ustawy z dnia 5 grudnia 2024 roku o ochronie ludności i obronie cywilnej. I z artykułu 12 ust. 1 tej ustawy wynika 13 zadań przypisanych dla Marszałka Województwa. W art. 12 ust. 2 tej ustawy czytamy także o zadaniach Sejmiku Województwa Śląskiego, którymi są uchwalanie budżetu Województwa na wniosek Marszałka Województwa, działającego w imieniu Zarządu Województwa, środków finansowych przewidzianych do realizacji zadań własnych w zakresie ochrony ludności i obrony cywilnej. Natomiast jednym z zadań Marszałka Województwa zapisanych w art. 12 ust. 1 pkt 9 jest koordynowanie udostępniania podległej infrastruktury na rzecz ochrony ludności i obrony cywilnej. Jednym z obiektów, który mógłby być wykorzystany do ochrony ludności jest schron znajdujący się w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym imienia Najświętszej Maryi Panny w Częstochowie w obiekcie przy ulicy PCK 7, w dzielnicy Tysiąclecie w Częstochowie. Dyrekcja szpitala zapewnia, że dba o stan techniczny tego obiektu i ponosi niezbędne w tym zakresie koszty. Wobec takiej sytuacji proszę o informację jaki jest aktualny stan planów i przygotowań do realizacji zadań lub ewentualnie ich aktualnej realizacji przypisanej samorządowi województwa, a wynikających z art. 12 ustawy z 5 grudnia 2024 roku o ochronie ludności i obronie cywilnej ? Jak ocenia się stan techniczny schronu znajdującego się w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym im. Najświętszej Maryi Panny w Częstochowie w obiekcie przy ul. PCK 7 w dzielnicy Tysiąclecie w Częstochowie ? Czy aktualny stan techniczny tego obiektu jest zgodny z aktualnie obowiązującymi przepisami w zakresie ochrony ludności i obrony cywilnej, wynikającymi z cytowanej ustawy i przepisów wykonawczych związanych z tą właśnie ustawą ? Dziękuję ! I w formie pisemnej składam tą interpelację. Dziękuję, mikrofon oddaję !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –...dziękuję bardzo Panie Przewodniczący ! Czy ktoś z Państwa jeszcze w punkcie interpelacje ? ... Nie widzę ! Zgodnie z obietnicą, obiecałem, że Pani Radnej Baczyńskiej udzielię głosu, bardzo proszę. Pani Radna, udzielam głosu. Bardzo proszę !
- **radna Jadwiga Baczyńska** – czyli w dalszym ciągu te mikrofony nie są włączone, tak ?
- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –...nie Pani Radna, nie są włączone !
- **radna Jadwiga Baczyńska** –...no, nie są właśnie. Ja odnoszę się do wypowiedzi radnego Wolnika, którego już nie ma na sali, zresztą cały klub Platformy Obywatelskiej już sobie poszedł. Nie wiem gdzie, do domu czy gdzieś. Są Państwo pracownicy urzędu, dyrektorzy jednostek, są radni klubu Prawo i Sprawiedliwość, dwóch ... przedstawiciele Zarządu są i jeszcze społecznicy

wytrwali. Oczywiście tak, Przewodniczący i Wiceprzewodniczący, ale Państwo jesteście widoczni w kamerze, a pozostali na sali nie, dlatego wymieniam. Więc odnosząc się do zarzutu Pana Wolnika, to chciałam powiedzieć, że w czasie, kiedy przyszedłam pracować do *Parku*, pracował tam junior o tym samym nazwisku, pracowała tam pani, która startowała w wyborach na prezydenta, bodajże w Gliwicach z ramienia Platformy Obywatelskiej. To były przemiłe osoby, sympatyczne, w moim pierwotnym odczuciu niezmiernie życzliwe. I właśnie taka życzliwa i bardzo przyjazna osoba, która od wielu lat tam pracowała, poprosiła mnie, żebym jako architekt wykonała rysunek zaznaczając tereny, gdzie należy zinwentaryzować drzewa. I argumentowała to w ten sposób, że tylko jeden raz w ciągu całego projektu *JESSICA* – to był projekt rewitalizacji Parku Śląskiego – będzie ogłaszany przetarg na inwentaryzację drzew, czyli zmierzenie, zapisanie wieku, stanu, nazwy, gatunku, itd. Nie byliśmy w stanie ogłosić przetargu na wszystkie drzewa, ponieważ to byłoby bardzo długo i bardzo drogo i chyba żadna firma by się nie podjęła w tak krótkim czasie, jak to było potrzebne, więc wyznaczyłam drzewa wzdłuż ciągów pieszych, które potencjalnie mogły zagrażać bezpieczeństwu na przykład, bo jakieś mogło być pochyłe. A poza tym miały być też wykonywane prace budowlane, tymi alejami miały jeździć samochody ciężarowe, miał być wymieniany asfalt, więc aby wszystko odbywało się bezpiecznie i aby też te drzewa były chronione, trzeba je było zinwentaryzować żeby się nie okazało, że na przykład w czasie robót ktoś jakieś drzewo zniszczył albo mówił, że go tam nie było, a było. I po to ta inwentaryzacja była potrzebna. Po czym, kiedy już ten rachunek wykonałam, w trybie natychmiastowym pojawił się on w prasie jako drzewa przeznaczone do wycinki, wyznaczone przez radną Prawa i Sprawiedliwości. I tylko o to chodziło, bo oczywiście ta inwentaryzacja nie była potrzebna w tak szerokim zakresie. Wystarczyło na przykład metr czy dwa metry od krawędzi ciągów pieszych. A po uzgodnieniu z Panią Joanną wyznaczyłyśmy wspólnie, że to będzie 10 metrów od krawędzi ciągu pieszego, więc to jest jedna wielka obłuda, jedna wielka podpucha, kłamstwo dziennikarskie. Ja postanowiłam z tym nic nie robić, ponieważ szanuję przede wszystkim swój czas i nie zamierzam życia spędzić w sądach, a po drugie szanuję również finanse publiczne i uważam, że funkcjonariusze służb mają ważniejsze sprawy na głowie i wyłapywanie np. przestępców, a nie zajmowanie się tym, że jakaś radna Platformy, podpuściła radną PiS-u do czegoś tam. Więc sprawę zostawiłam i tak też zamierzam czynić dalej. Nie zamierzam się tym zajmować. A Pan Wolnik, jak ma z tym problem, no to nie wiem, gdzie go skierować. Tak, że gwoździ wyjaśnienia, a propos tych wszystkich artykułów w prasie, na której się powoływał jako źródło wiarygodnych informacji Pan Wolnik, to tyle w temacie. Dziękuję !

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** –...dziękuję bardzo Pani Radna ! Szanowni Państwo ! Na skutek wyczerpania głosów w dyskusji ... chciałem wszystkim ojcom, tatom, tatusiom złożyć serdeczne życzenia. Wszystkiego

dobrego ! ... Tak ! Panu, który jest na mównicy, mimo wszystko życzę dobrze i życzę sukcesów w pracy społecznej, pomimo tego, że był Pan sprawcą niemałego zamieszania.

25. Zamknięcie sesji Sejmiku:

- **radny Jacek Jarco, Przewodniczący Sejmiku** – na skutek wyczerpania porządku obrad zamykam XVI sesję Sejmiku Województwa Śląskiego VII kadencji ! [godz. 15⁴⁰].